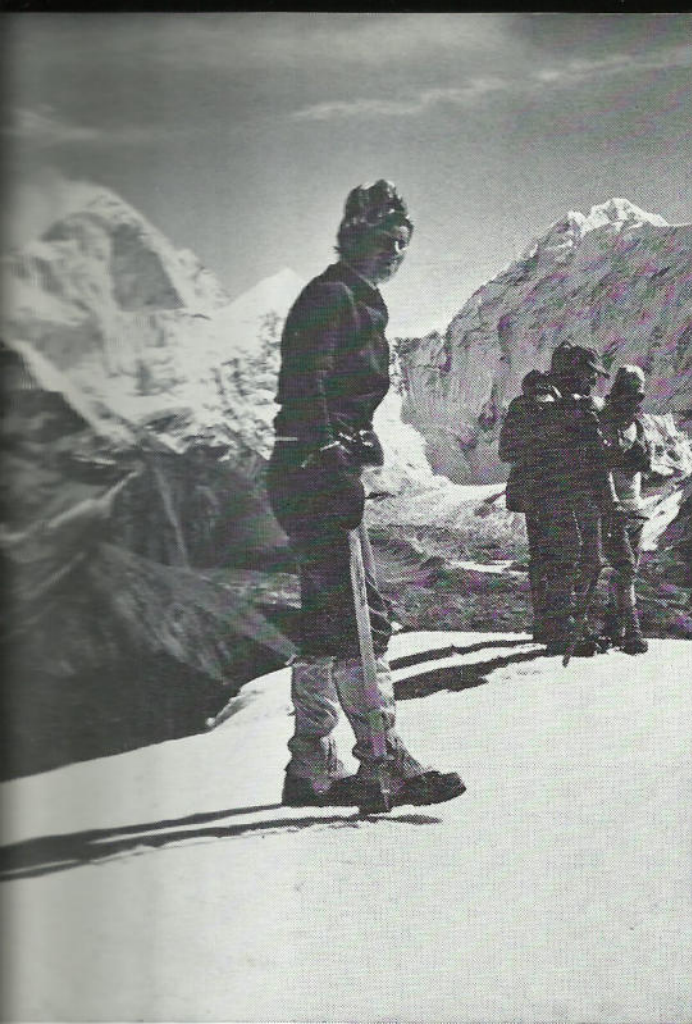

anuari del
centre excursionista
de terrassa

quarta edició: abril / juny 1977 - N.º 12

Des del cim de Pokalde (5.860 m.) vers el Makalú i el Baruntse en el massís de l'Everest

Clixé: Jaume Fabrés i Amorós

SUMARI:

"6.è Simposium d'Espeleologia" (Bioespeleologia)

"Prop dels gegants de l'Himalaia" i (II), per Jaume Fabrés i Amorós.

"La medalla de plata de muntanyisme al nostre consoci en Salvador Vives i Jorba", per Miquel Noguera i Batlle.

"Els homes del Centre": Esboç biogràfic, per Francesc Palet i Setó.

"Sant Pere dels Arquells", per Ramon Cabeza i Sabater.

"La castanyada", per Josep Llenas i Pujol.

"1.ª absoluta a la "Visera Esqueixada", per Genar Indurain i Frederic Parera.

"1.ª absoluta a la cara Sud del Pic de Tucarroya", per Magda Ortiz i Ramon Sánchez.

"Una 1.ª absoluta a la Miranda de la Portella", per Frederic Parera.

"Les cavitats enclavades en els Gresos de Castellvell i Vilar", per Xavier Badiella i Noguera i Jaume Fustagueras i Farré.

"Els Isopodes terrestres o Tocinets de Sant Antoni", per Manuel Vives i Noguera, de la S. N. C.

Secció d'Alta Muntanya: Participació dels nostres membres a les proves d'esquí.

Secció d'Investigacions Subterrànies (S. I. S.): Activitats de Setmana Santa.

Crònica: Actes i Conferències.

46 Diada de Germanor a El Guitart

Excursions realitzades.

GRAVAT: (interior): El cim de Pokalde (5.860 m.) des de la gelera de l'Everest. Clixé: Jaume Fabrés i Amorós.

PORTADA: Avenc de les Pinasses (La Barata, Serra de l'Obac). Foto: Jesús Muñoz.

arxíu del centre excursionista de terrassa

Adherit a la Federació Catalana de Muntanyisme
Federació Catalana d'Esquí
Institució Catalana d'Història Natural

QUARTA ÈPOCA — ABRIL/JUNY 1977 — N.º 12

6e SIMPOSIUM D'ESPELEOGIA (Bioespeleologia)

A mesura que l'espeleologia catalana ha anat agafant l'empenta i volum que actualment posseeix, sens dubte el més important dins l'àmbit nacional, hem pogut assistir al procés de consolidació d'unes reunions anyals —Simposiums— que l'Escola Catalana d'Espeleologia ha procurat anar fomentant.

Certament, el ràpid desenvolupament de les activitats espeleològiques on les disciplines tècniques i científiques hi són directament relacionades, ha fet cada vegada més necessari aquests tipus de reunions, més informals que els Congressos, per tal de donar a conèixer i discutir les noves aportacions que sobre aquestes disciplines es fan.

Enguany, l'Escola Catalana d'Espeleologia ha confiat a la nostra Secció d'Investigacions Subterrànies l'organització del 6e. Simposium d'Espeleologia, dedicat aquesta vegada a la Bioespeleologia, i que se celebrarà durant els dies 3 i 4 de desembre propers, a la nostra ciutat.

Aquests simposiums, que d'un principi foren organitzats pràcticament a nivell regional, han anat agafant un volum de participació i una capacitat de captació que els ha anat convertint en autèntics aconeteixements dins el marc de l'espeleologia nacional.

Per aquest simposium s'ha cregut convenient que una temàtica tan àmplia i profunda com és la coneixença i estudi de la vida cavernícola, podia arribar fins i tot a nivells internacionals. I és així com ens hem vist agradablement sorpresos de comprovar que nombrosos col·legues estrangers han respost a la convocatòria, vivament interessats en participar directament en els col·loquis.

El Centre es complau amb aquest èxit inicial, i anima totalment a la nostra Secció d'Investigacions Subterrànies esperant que la celebració d'aquest certamen serà un aconeteixement memorable, tant per a la nostra entitat com per a la ciutat.

PROP DELS GEGANTS DE L'HIMALAIA i (II)

(1) - ALTA RUTA AL MASSIS DE L'EVEREST

Per Jaume FABRÉS i AMORÓS

Travessa i Ascensió del Pokalde

La millor època de «trekking» al Nepal per la serralada de l'Himalaia, és als mesos d'octubre i novembre, al post monçó. El temps acostuma a estar al bo fixe durant moltes setmanes, el cel és d'un blau intens, immaculat i profund, la visibilitat és excepcional, veieu amb detall tots els aspectes de cims relativament llunyans. La temperatura és clement fins als cinc mil metres durant les hores de sol. Les nits, però, són fredes i cal esperar-se alguns graus sota zero a partir dels 4.000 metres.

A partir del 15 de novembre l'hivern es comença d'instalar, i del veí Tibet ratxades violents d'un vent glacial que baixa de la Sibèria posa un plomall de torb sobre les testes dels pics de més de 7.000 metres.

Des de Namche Bazar, els «trekkers» acostumen a seguir el camí directe que porta al campament base de l'Everest, a uns 5.400 metres, on hi ha una vista molt espectacular dels «glaciers» del colós del món i el seu Coll Sud. Nosaltres deixarem a la dreta aquest itinerari directe, enfilant-nos a la vall que porta les aigües del Cho-Oyu, i en dues jornades plantarem les tendes al Llac de Gokio, des d'on escalarem el nostre primer cim de 5.500 metres, el Gokiokang.

La vista és literalment impressionant sobre quatre dels gegants de l'Himalaia: el Cho-Oyu (8.153), el Lhotse (8.504), el Makalu (8.470) i naturalment l'Everest (8.840). És a més inoblidable la selva de «setmils» que es domina, des del Guarisankar al Baruntse, i també de les properes catedrals blanques del Taweche i el Cholatse, autèntiques obres d'art de la naturalesa.

L'endemà travessarem el «Glacier» del Cho-Oyu i trascalarem una carena que ens deixà als peus del llegendari «glacier» del Shangri La. Era el 6 de novembre. Davant nostre es presentava la primera dificultat per al dia següent, car calia fer passar la nostra caravana de sherpas, molts d'ells noies joves carregades com els homes, per un coll absolutament «glaciari», a més de 5.400 metres, nomenat el Niwagang La. Tot, però, passà feliç-

ment. Cordes fixes per compensar el calçat deficient dels nostres valents portadors, que a la fi, ens donaren una lliçó de coratge i de decisió.

A cada canvi de vall el paisatge renovava els seus esplendors. Us imagineu anar descobrint un món on no trobareu ni rastre de presència humana i menys de civilització? Oh, l'encant dels racons de l'Himalaia!... Car a Katmandú ens convencérem formalment que a causa de l'aprensió dels portadors per passar «glaciers», aquest «raid» nostre no s'havia encara realitzat mai. Havia estat necessari que la nostra organització els garantís un desplegament de mitjans tècnics per assegurar tothom en els passatges delicats, i d'aquí la presència de tres guies professionals en el nostre grup, a més del «chef» Claude Jaccoux.

Els dies següents, en direcció a l'est, vèiem acostar-se l'enorme muralla del Nuptse i la triple piràmide del Lhotse, el tercer 8.000 del món. El Pumori es presentà de sobte al tocar la llengua final del «glacier» de l'Everest. I llavors veïèrem els primers sers vivents de tota la travessa, un grup d'excursionistes anglesos que anaven al Kala Pattar.

No ens entretinguérem gens allà, car desitjàvem endinsar-nos de nou en el món inconegut de la solitud himalaienca. Vers l'est, en el món blanc dels 6.000 metres ja ens esperava la caputxa blanquíssima del Pokalde, amb un gentil plomall blanc sobre el cap, com un mocador que s'agités per a invitar-nos a pujar: «veniu, veniu...».

Passàrem el Coll de Kongma La, amb el grup de sherpas ja més reduït, car també havíem perdut diversos companys que no sentint-se amb forma suficient preferiren sumar-se al grup número dos, que feia un «tour» més modest. Cada dia el fred era més viu, l'aigua estava gelada arreu i la neu al matí era molt dura. Cordes fixes novament, i l'arribada a la bretxa del Pokalde, a més de 5.500 metres, fou un cop de teatre espectacular. El Makalú estava ja més a prop de nosaltres, com una fantasmal piràmide, a l'altra banda d'una vall salvatge i silenciosa on s'obria la immensa pupilla fosca del gran llac de Pokalde. Muralles de glaç, muralles de roca a totes bandes. El Lhotse ens dominava sobre nostre mateix de prop de tres mil metres. Prop del llac baixàrem a instal·lar el nostre campament més alt. Ací Sir John Hunt instal·là el 1953 el seu camp d'aclimatació per a l'atac final a l'Everest.

Ben abrigats amb el duvet, el capvespre d'aquell 9 de novembre estàvem amb la meva esposa fruïnt de l'espectacle inesborrable dels colors de la posta sobre les arestes del Makalú i del fascinant circ glaciari del Baruntse. I a la jornada següent fou l'ascensió al Pokalde est i nord, més amunt dels 5.800 metres, amb el triomfal espectacle dels grans gegants himalaiencs mostrant-se en espectacular parada, acompanyats d'una selva de pics i agulles que s'estenien com onades cap a l'infinit, sota un cel d'un blau profund i immaculat.

Trobada amb el Budisme

Jo comprenc bé que els pocs que han fet el cim de l'Everest no han pas gaudit del panorama, com nosaltres gaudírem tan intensament del nostre primer, perquè del cim de l'Everest tot queda esborrat, baix i llunyà, degut a l'exagerada altitud del mirador (naturalment que no pugen pas a l'Everest per veure el panorama). I segon, perquè l'home, als vuit mil metres, no és mestre de les seves forces físiques ni intel·lectuals, i tot el seu desig és baixar el més aviat possible. I dic que ho comprenc bé, perquè jo, malgrat estar escassament als 6.000 metres, també tenia ganes d'abandonar aquell món elevat i inhumà que estàvem trepitjant feia més d'una setmana, malgrat la fascinació que encara exercia sobre mi l'espectacle que teníem al voltant. Els ulls se me'n anaven, una mica entelats per l'emoció, cap avall, cap al sud, vers aquella Vall de Bibre que ens ofería el pròxim campament als 4.000 metres, vers el límit on pot viure l'home a l'Himalaia.

A l'altre jornada començarem a sentir olors de vida (encara que fossin males olors, si voleu), l'herba i algunes flors, el primer ramat de «Yacks», el primer «Chortèn» budista, les primeres pregàries. Els glaços del Lhotse quedaven ja enlaire. Se sentien unes melopèes llunyanes, una olor de mantega rànica, i ens topàrem amb els primers bonzes del Monestir de Thyangboche, on guarden les relíquies del famós «yeti».

El descents d'aquesta Vall sagrada que arrossega les aigües del massís de l'Everest fou com una peregrinació. Muralles de pedres esculpides del «One mani padme um», pals agitants milers de banderoles d'oracions, «chortens» i stupes funeràries... Per a acabar amb el més famós temple del Khumbu, al mig de boscos de rododèndrons gegants, en el moment de les cerimònies de la tarda, on una quarantena de bonzes i bonzesses, amb hàbits color safrà vell, dirigits per un vell lama de barba, recitaven, cantaven i esgrimien tota mena d'estrany instruments: gongs, trompetes, fiscorns, campanes i tambors.

En la penombra, cortinatges, pintures xineses de vius colors, estanteries de llibres i teixits misteriosos, llànties que cremaven a l'altar principal. Una religiosa de testa rasurada ens oferí el «tsampa» sagrat, aquest pa fet dels seus cereals i de la mantega de yack. Per un moment em semblà que efectivament combregàvem en la intensa fe budista, en la gran sabiduria inicial del bell esperit oriental d'aquesta gent senzilla i feliç.

Vam sortir emocionats a l'exterior, pensant que a l'endemà passat es clouria a Namche Bazar i a Lukla aquesta meravellosa experiència a les altes valls de Khumbu. Sobre nostre, a les últimes carícies del sol, s'aixecaven les impressionants formes de roca i glaç del Thamserku, del Kangtega i del graciós Ama Dablam, amb les neus enrogides pel sol tardoral. Més lluny, al fons de la vall d'on havíem baixat, l'enorme muralla del Lhotse i l'Everest agitava cada vegada més gros, el xal de vent i de neu que semblava dir-nos: «A reveure!...».

LA MEDALLA DE PLATA DE MUNTANYISME AL NOSTRE CONSOCI EN SALVADOR VIVES I JORBA

Per Miquel NOGUERA i BATLLE

Per tercera vegada, fou atorgada a un consoci nostre la medalla de Muntanyisme de la F.E.M. La primera recaigué, l'any 1955, a en Jaume Fabrés i Amorós, fa cinc anys, el 1972, a la seva muller na Rosa Villanova i Casacuberta, i l'any passat a en Salvador Vives i Jorba.

El lliurament de medalles tingué lloc el passat 6 de maig d'enguany, durant el **sopar dels muntanyencs** que es celebrà a l'Hotel Orient, amb l'assistència dels presidents de la **Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya** en Francesc Martínez i Massó, i de la F.E.M. en Josep Antoni Odriozola Calvo. Conjuntament es lliuraren els premis als guanyadors del XII «Sant Bernat» i II Premi de Cançons de Muntanya «Elisard Sala». Cal remarcar d'entre els guardonats al geògraf Pau Vila i Dinarès i a l'Expedició Himalaia-76, Makalú.

Pels qui no el coneixen, diré que en Salvador Vives fou de l'any 1972 al 1975 president de la S.I.S.; anys, que com he fet notar altres vegades, marcaren una fita dintre de la història de la secció. Cal remarcar també la seva gran capacitat de treball i d'organització, caracteritzada, per una gran senzillesa i humilitat, que moltes vegades fan restar la seva immillorable tasca dintre de l'anonimat.

Començà la seva activitat espeleològica a l'any 1969 en el Centre Social Catòlic, passant ràpidament al Centre i a la S.I.S. És un gran coneixedor de la Serra de l'Obac i un excellent excursionista i espeleòleg. Ha voltat per tot Espanya i part de Portugal cercant, explorant i estudiant noves cavitats. Té publicats nombrosos treballs i ha assistit a tots els Congressos Nacionals i Simpòsiums d'espeleologia realitzats a Espanya, participant en alguns d'ells amb estudis. Ha pres part, també, a dos Campaments Nacionals d'espeleologia: **Rio Mundo-70** i **Piscàrciano-73**.

Durant els darrers cinc anys ha estat un dels capdavanters de moltes de les activitats, estudis i campanyes realitzades per la S.I.S., com per exemple els Cursets d'Iniciació, les campanyes a les Illes Balears, cinc publicacions de la secció i moltes d'altres que omplirien una llarga llista. També ha col·laborat intensament amb les tasques del Centre, remarcant entre d'altres, la 39 Marxa Excursionista de Regularitat de Catalunya.

Actualment està portant la major part de l'organització i direcció del **6è. Simposium d'Espeleologia**, a celebrar el proper mes de desembre a la nostra Ciutat; coopera intensament en la redacció d'aquest **Arxiu**, ajudant a en Francesc Palet; realitza treballs pels Congressos de Cultura Catalana i d'Excursionisme; col·labora en el **Comitè Català d'Espeleologia** i treballa pel Departament Tècnic de l'**Escola Catalana d'Espeleologia** com a instructor i director de diversos cursos.

Pels qui el coneixem, en Salvador Vives, ha estat i seguirà essent sempre un amic i un company incondicional; no solament dintre de l'àmbit espeleològic, sinó també en tots els aspectes, doncs és una persona que ha sabut complementar magníficament la seva activitat fonamental, l'espeleologia, amb d'altres, enriquint en gran manera la seva personalitat, coneixements i cultura.

Així doncs, reb de tots una forta encaixada de felicitació, i que aquesta medalla, més que un premi a la tasca realitzada fins ara, sigui un estímul per a seguir la teva comesa: Endavant, amic Salvador!

ELS HOMES DEL CENTRE: Un esboç biogràfic

Per Francesc PALET i SETÓ

En el transcurs dels anys, he escrit alguns comentaris sobre persones de la més diversa edat i condició. Fins avui tots aquests personatges biografiats, havien ja passat pel camí de la vida. La meva coneixença amb ells, ha estat en ocasions personal i en altres, he hagut de documentar-me, cercant antecedents i contactes amb qui els ha tractat de més a prop. La diferència del que he pogut dir, en una o altra situació és ben notòria. Em referiré als de tracte directe, que són escrits més concrets i contundents on he intentat de reflexar els sentiments i l'esperit del biografiat. Malauradament aquests comentaris han sortit a la llum quan l'interessat ja havia emprès el definitiu camí. La costum ho ha fet així. Mentre gaudíem de la presència de l'amic, no ens adonàvem que realment hi fos, no en feiem cas, o molt poc, era quan ens faltava que cuitàvem a fer el seu panegíric. Doncs bé, avui tractaré d'una persona, que m'honora amb la seva amistat. Parlaré de la seva èria principal. Ell, ja fa un grapat d'anys, que denuncia un problema que no té espera i que corre molta pressa.

Nosaltres, a través d'aquest portaveu n'hem parlat repetidament. De manera continuada amb cites curtes —que no porten l'autor— i també amb editorials i algun article signat. Volem recordar especialment el nostre Butlletí n.º 144 —període Octubre-Dcembre. 1971— monogràfic sobre el tema de l'aigua i el seu aprofitament integral —d'això ja farà aviat sis anys—.

Aquest Butlletí, en aquell moment, va tractar el tema exhaustivament i el nostre amic hi havia posat moltes esperances. Si voleu, no parlava d'una manera científica ni tècnica, només a l'abast de les grans llumeneres. No, ho feia amb termes senzills i planers, però amb una contundència esfereïdora. Vam pensar, en publicar EL NOSTRE PAISATGE S'ENRUNA —com a editorial— i ELS CORRENTS SUPERFICIALS DEL PAÍS, ABOQUEN AL MAR BILLIONS DE METRES CÚBICS D'AIGUA DOLÇA, signat pel nostre amic; així com l'editorial que no portava firma i era tot inspirat per ell; que algú se'n faria ressò. Doncs no, ni el més lleu comentari. Vam portar expressament exemplars a autoritats i a persones representatives, que ens reberen molt bé, però... res de res.

Ara he rellegit —i si teniu un moment us recomano que també ho feu— els treballs que comento, en els quals sobresurt el gran amor del nostre amic per la terra i el seu correcte endegament i hi veureu la seva febre espiritual, que arriba fins a la desesperació.

Aquest és l'amic.

La denúncia resta ben apuntada i ara és quan calen solucions a tots nivells, a gran i a petita escala. Entre tant, haurem de fer particularment una feina encaminada a aconseguir aquestes finalitats. Amb humilitat, però tenint presents aquests neguits del nostre amic.

Potser no haurem de ser massa ambiciosos, ni aspirar a grans conquestes en aquest terreny. Però, si que dintre de la nostra senzillesa de mitjans i petitesa de convocatòria, caldrà retenir la ruta marcada i formar un petit equip de seguidors-«combatents» —i encara millor si pot ser nombrós— amb les mateixes idees de l'amic, que mai no es cansa de repetir i d'intentar propagar. Crec que això ja seria una victòria. Recordança militant, enfront de l'oblit. Amor i perseverància en aquesta idea, en tot temps i moment.

Aquest és l'amic. I com aquest, són molts els homes del Centre, que des de la seva primera època, sempre hem tingut i que sortosament anem mantenint, amarats de la mateixa fe.

També em plau reportar altres facetes de la personalitat de l'amic —que em conta un seu company de generació—:

És un gran aficionat a la fotografia i un fervent entusiasta dels nostres Salons de Fotografia que anyalment celebrem per la Festa Major. Sempre discutia amb una meticulositat extremada; les seves proves donaven un to i tècnica, que obligava als Jurats a un examen minuciós —parlem ja de bastants anys enrera—.

Per tal de que sortissin les boires, era necessari un estudi de filtres i lents i també de laboratori. Una prova d'unes boires i garberes molt ben treballades, li valgué medalla d'or.

En una sortida a Les Arenes, per visitar el pi de les quatre besses (nom donat a un bell exemplar de pi de quatre branques) l'amic volia fer una fotografia, però dubtava perquè li feia nosa un altre pi que hi havia en la línia del camp de perspectiva i que tapava l'exemplar de referència.

Quan semblava que no hi havia solució, li preguntem que li passa i respon que no pot fer la fotografia perquè li fa nosa aquell arbre, i suggereix: —i si el poguéssim apartar?

No obstant i que el pi era alt i prim, no va faltar qui s'oferís per pujar a dalt i per mitjà d'una corda lligada a la màxima alçària i amb l'ajuda dels altres amics, es va poder mantenir l'arbre torçat uns moments. Això va permetre obtenir una bona perspectiva del pi de les quatre besses i fer la tan desitjada fotografia.

Aquest és l'amic.

La frase ben coneguda: «d'una poma per la set», es comentava, mentre esperàvem l'hora de sortida en una excursió, que estava fixada a les vuit del matí. Falta poc, quan arriba el nostre amic. Cauen les primeres batallades de l'hora prevista i ell es treu de la motxilla una pera que comença a menjar, mentre diu: —Si, si, vosaltres aneu parlant de la poma per la set, però jo, ara com ara prefereixo la pera per les vuit.

Aquest és el nostre amic, en Joan Pineda i Juncosa, un veterà excursionista i ferm puntal del Centre. Cal tenir ben presents, seguir i imitar les seves ensenyances i neguits, que compartim plenament.

SANT PERE DELS ARQUELLS

Per Ramon CABEZA I SABATER

De vegades, anant pel món, veiem noms de poblets que mai havíem sospitat ni que existissin, i d'altres que ens suggereixen qüestions de diversa índole: geogràfica, econòmica, lingüística... Així és com acabem de visitar Sant Pere dels Arcs (llogarret anomenat també Sant Passalàs), situat al terme de Calonge de la comarca de La Segarra, i un altre poble, Sant Pere dels Arquells, prop de Cervera, a la vall del rierol Ondara. Ens ha cridat l'atenció, ací, aquest mot: «arquell», que completa tot un rosari de derivats: arc, arcada, arqueta...

Anem a l'església del poble que tot i essent diumenge matí estava tancada. Una bona dona, que en té les claus, ens acompanya a fer-hi una visita. L'edifici és d'estil romànic amb adulteracions, bastant descuidat i rònc.

—Per què no hi diuen missa, aquí, els diumenges? — preguntem estranyats.

—La diuen els dissabtes al vespre. Ací, de deu cases habitades que hi ha, sols oïeixen missa cada setmana dues famílies. El mossèn, els diumenges, va a l'església de l'altre poblet que forma part d'aquest municipi, a Rubinat, que encara que hi viu més gent que ací, té unes fonts d'aigües minerals, antany de molta anomenada i ara estan completament abandonades. Entre setmana, fa hores.

—I els arquells a què fa referència el nom d'aquest poble, on són?

Ens mostra tot seguit unes petites arcades que hi ha a la placeta de l'església, que quasi no es veuen, tot dient-nos:

—Suposo que deuen referir-se a aquestes columnes mig tapades per la vegetació exuberant.

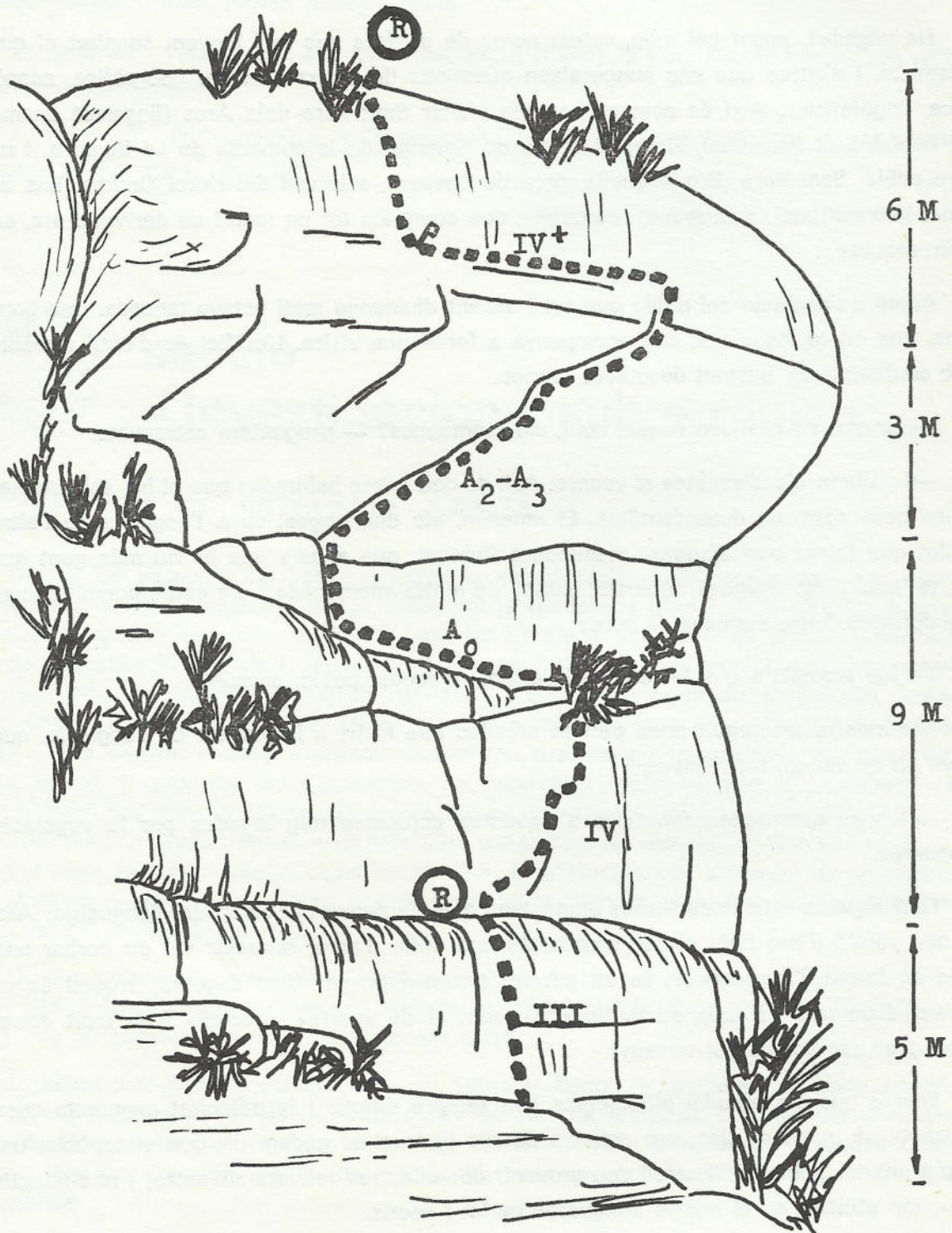
Fem algunes reflexions i unes anotacions que s'estenen pel camp del llenguatge: Arc, és una porció d'una línia corba; arcada, és una sèrie d'arcs; arquejar vol dir corbar una cosa en forma d'arc; arquer, és un guerrer armat d'arc per tirar sagetes; arquell és un derivat d'arc amb el sufix diminutiu «ell», com el de «porta», «portell» (pas molt estret entre dues elevacions del terreny).

Encara que els estudis etimològics són sempre difícils i la dificultat augmenta quan es tracta de noms de lloc, per aquests detalls instructius podem dir que el topònim del joliu i pròxim poble d'Ullastrell deu provenir de «ullastre» (olivera silvestre) i el diminutiu «ell», tan utilitzat en el nostre llenguatge parlat i escrit.

"LA VISERA ESQUEIXADA"

Via TERRASSA.

1ª Absoluta per: G. INDURAIN i F. PARERA

I.^a ABSOLUTA A LA "VISERA ESQUEIXADA"

Per Genar INDURAIN, i
Frederic PARERA

«Avui per fi s'ha acabat. I seguit d'una bonica i delicada sortida en lliure a dos pams del sostre, som a dalt. Enmig de les mates, cercant el camí de baixada. Ja en teníem ganes».

Per trobar aquest sostre hem d'agafar el camí que des del Cavall Bernat voreja la Roca de les Onze Hores.

Un cop passada la ja mencionada Roca de les Onze Hores i en direcció als Plecs de Llibre ens el trobarem al cap d'uns deu minuts de camí. El coneixerem fàcilment perquè està recorregut per una fissura.

Per assolir-lo ens caldrà primer, pujar el petit contrafort que ens separa de la veritable paret. El superarem per la part dreta. Al seu damunt, en el repeu, flanquejarem vers l'esquerra fins a trobar una plaqueta que ens marca el començament de la via.

Seguirem en lliure, recte amunt i després de trobar una plaqueta d'assegurança, obliquarem a la dreta on superant-nos damunt la savina que hi ha, flanquejarem vers l'esquerra fins una altra plaqueta (A₀) per mitjà de la següent, podem penjar-nos d'estreps en un clavat al mateix nivell del sostre i el primer pitó invertit.

Els següents passos de sostre els constitueixen: un tac, una «V», una plaqueta, una flor de tacs, una бага encallada i els tres reblons de sortida. De l'últim d'aquests sortirem en lliure vers l'esquerra i flanquejarem molt aèria i verticalment uns 5 m. amb bona presa fins arribar a unes savines (poc abans un pitó falcat), a les quals podem muntar reunió doncs les cordes començaven a fregar. (Reunió incòmode).

Després d'uns 4 o 5 m. recte amunt, arribarem a dalt on trobarem el camí que ens conduirà a la canal de baixada situada bastant a l'esquerra de la roca (30 m., IV-III-Ao-A3-V-IV-II).

Material necessari: 15 mosquetons, alguna plaqueta recuperable, bagues, estreps, 2 cordes de 40 m., 1 «U» americana, algun tac i 2 o 3 pitons variats.

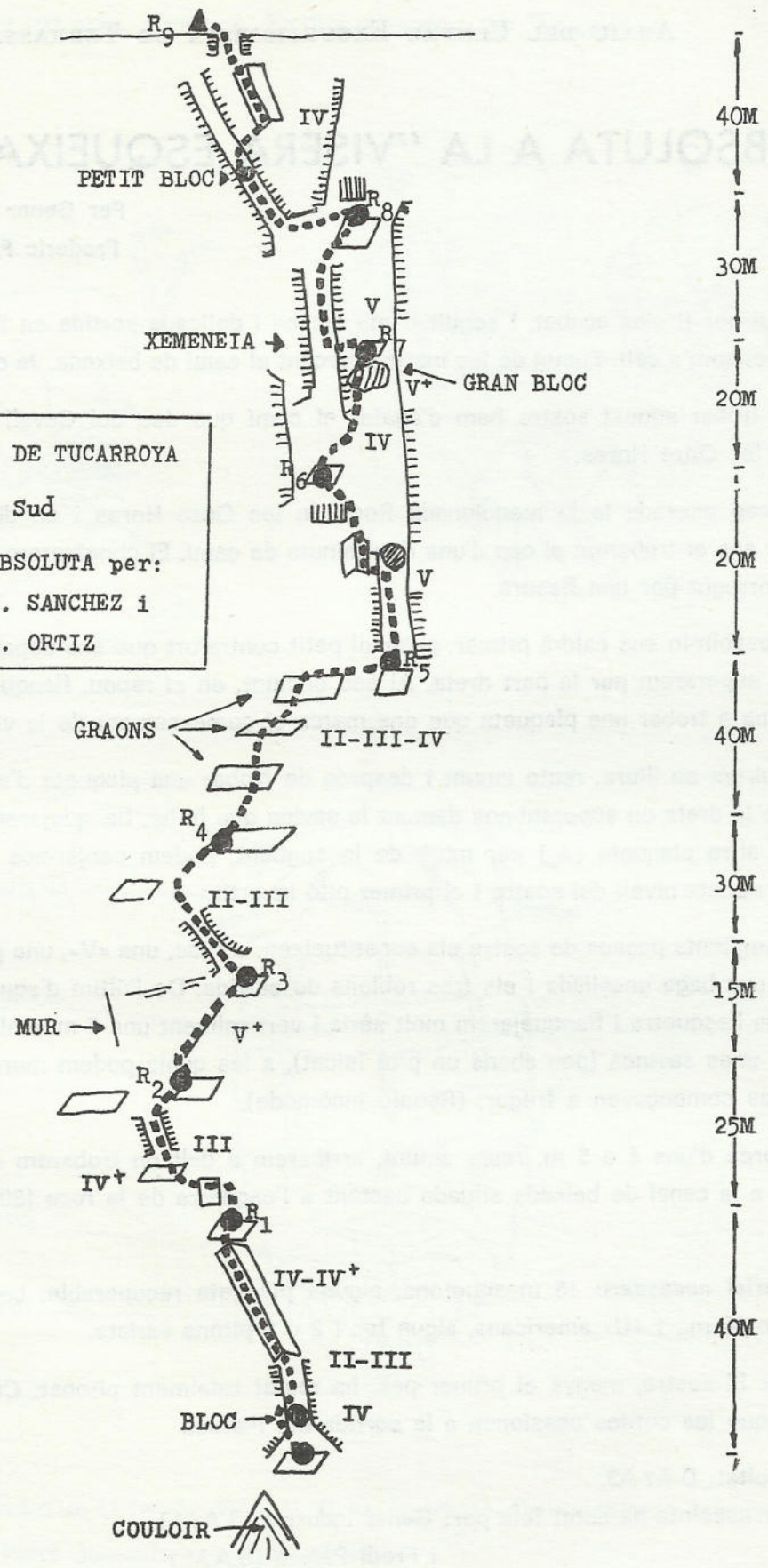
Nota: El sostre, menys el primer pas, ha restat totalment pitonat. Cal vigilar amb el fregadís que les cordes ocasionen a la sortida del mateix.

Dificultat: D-A2-A3.

La 1.ª absoluta ha estat feta per: Genar Indurain (S.A.M.)

i Fredi Parera (S.A.M.)

PIC DE TUCARROYA
 Cara Sud
 1ª ABSOLUTA per:
 R. SANCHEZ i
 M. ORTIZ

I.^a ABSOLUTA A LA CARA SUD DEL PIC DE TUCARROYA

Per Magda ORTIZ, i
Ramon SÀNCHEZ

Una nova via, a la cara sud del pic de Tucarroya, ha estat oberta per en Ramon Sànchez i Magda Ortiz. La via té una llargada de 260 metres, amb una dificultat global de M.D.

Aquesta ascensió està situada dins un marc incomparable dels Pirineus; als nostres peus el llac de Marboré i com a taló de fons la cara Nord del Mont Perdut i el Cilindre.

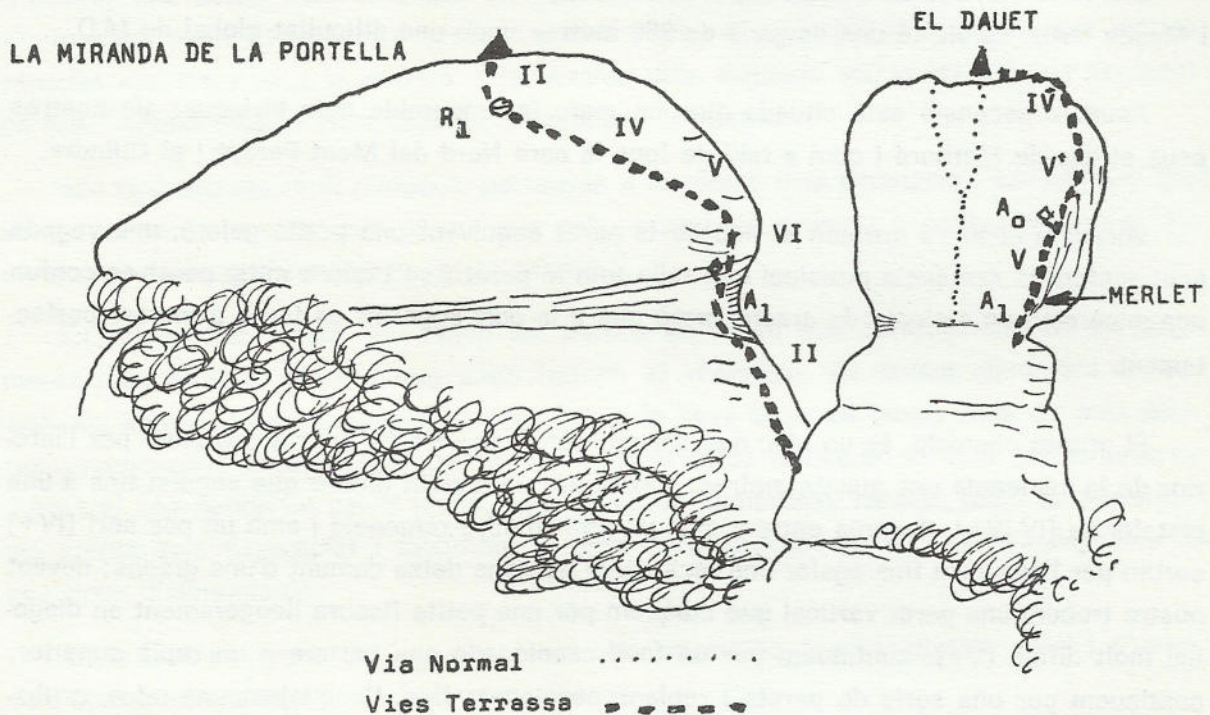
Voregem el llac i arribem al peu de la paret esquivant una petita gelera, una vegada aquí agafem la xemeneia principal que talla tota la paret Sud i que a mitja paret es confon una mica amb un sistema de graons, però que a la part superior es torna a marcar perfectament.

El primer obstacle, és un bloc que salvem per l'esquerra (IV) per a continuar per l'interior de la xemeneia uns quants metres, sortint per un marcat díedre que seguim fins a una plataforma (IV-IV+), després entrem dins un petit díedre-xemeneia i amb un pas aèri (IV+) sortim per l'esquerra fins agafar una fàcil canal que ens deixa damunt d'uns graons; davant nostre trobem una paret vertical que ataquem per una petita fissura lleugerament en diagonal molt difícil (V+); continuem per un fàcil canaló que ens portarà a un replà superior, continuem per una sèrie de parets i replans escalonats fins, flanquejant una mica, arribarem al peu de la marcada xemeneia final. Pugem la mateixa fins que un bloc ens barra el pas; per sota d'ell passem a un petit díedre i així superem l'obstacle per l'esquerra (V) fins que la xemeneia s'eixampla, seguim pujant per l'interior de la xemeneia fins que un bloc de grans dimensions ens tanca el pas que superem per l'esquerra amb una sèrie de passos molt atlètics i molt difícils (V+) fins al replà de sobre. Davant nostre s'obren tres xemeneies, escollim la de l'esquerra i cap a la meitat de la mateixa sortim per la dreta (V) per tal d'introduir-nos fàcilment a la principal. Finalment sortim per l'esquerra per agafar un canaló-xemeneia; passem després per sota d'un bloc característic i sortim a un replà per la dreta on agafem un díedre lleugerament marcat amb tendència cap a l'esquerra que ens condueix al cim.

Un cop a dalt baixem per la cresta que va de l'Astazou a la bretxa de Tucarroya on s'hi troba el refugi que actualment està pràcticament abandonat i que sols ens proporciona un mal bivac.

LA MIRANDA DE LA PORTELLA
Via TERRASSA

1^a ABSOLUTA per : F. PARERA

EL DAUET

Via TERRASSA

1^a ABSOLUTA per: X. ESPEL
F. PARERA

UNA I.^a ABSOLUTA A LA MIRANDA DE LA PORTELLA

Per Frederic PARERA

Començarem l'escalada al mateix collet que formen la Miranda i el Dauet, tot pujant fàcilment fins al llavi que envolta la roca. Una mica més amunt del mateix, trobarem un forat on hi podrem clavar un parell de ferros, superats els quals per mitjà d'un pas d'es-

treps, sortirem en lliure extremadament difícil dos pasos i immediatament progressarem en direcció a l'esquerra per cercar un terreny més fàcil, fins un petit replà on hi trobarem «burinades», i d'aquí al cim pujarem ja en escalada fàcil. (20 m., AI-VI-IV-II).

La 1.ª absoluta ha estat realitzada per F. Parera el 25 de maig de 1975.

Aquesta via ha estat batejada com a via TERRASSA.

EL DAUET. L'ARESTA NORD-EST

Una nova via ha estat oberta a l'agulla del Dauet. L'itinerari d'aquesta nova via TERRASSA segueix tota l'aresta Nord-Est del Dauet.

Per començar aquesta escalada ens hem de situar a uns tres metres a la dreta de la via Normal, lloc on trobarem un merlet punxegut, apte per a posar-hi una baga. I amb l'ajuda d'un estrep, superant-nos-hi a l'últim graó, sortirem en lliure molt verticalment però amb preses bastant bones fins arribar a una escarpa situada a la meitat de l'aresta. La farem servir com a presa de mà i sortirem per la dreta, anant a parar al fil de l'aresta amb una bonica i impressionant vista, penjats al buit. D'aquí al cim queden uns sis metres dels quals, quatre són molt verticals i aèris. Llavors sobtadament perdem la verticalitat i arribem al cim. (AI-V-Ao-V-IV).

1.ª absoluta per Xavier Espel i Frederic Parera el 20 de març de 1977.

LA CASTANYADA

Per Josep LLENAS I PUJOL

Hi hagué un temps que la colla del Centre, de la qual jo formava part, teníem la consigna de trobar-nos a les sis del matí al pas a nivell de Sant Pere. Quan s'apropava la diada de Tots Sants, celebràvem la castanyada en un lloc ja prèviament escollit. Un any vam elegir el xamós poblet de Mura, quan encara era més tranquil que ara. La diada s'esqueia en dues festes, diumenge i dilluns.

Amb anticipació enviàrem els panellats i el xampany, a la fonda que ens havia de servir el sopar, ja convingut. Aquell any el menú era compost per les famoses patates muratanes, amb cansalada, botifarra i conill amb tomàquet. De castanyes ni en portàvem, era només l'excusa per la celebració de la diada.

La bona xerinxola, ja va començar a la sortida de la nombrosa colla, a les sis del matí de Terrassa, a peu, que llavors per la carretera es podia caminar tranquil·lament.

Tot el que hi havia de més actual, s'aprofitava per comentar, criticar i riure —crec que fins se'n feia un abús— però hi xalàvem de valent, ningú s'enfadava. Venia un amic que per sobrenom li dèiem «el Meles», avui absent, que va tenir l'ocurrència de portar un cistell pels bolets, quan justament aquell any no n'havien sortit de la panxa de la terra, ni per remei. El dia transcorregué amb molta alegria i **el pobre del cistell** hagué de suportar les mofes, amb tranquil·litat, perquè, això sí, de tranquil n'era molt. Algú li digué allò de: —«me'ls menjaré amb terra» i altres estirabots per l'estil.

A la Coma d'en Vila dinàrem. Quan s'apagava el dia, érem a la carena a les vistes del poble i en un planet de pocs metres quadrats, que a penes si veia, **certa persona** hi va entrar i amb tota la ironia d'aquest món digué: —vaig a veure si trobo unes dotzenes de rovellons per sopar. Encara no s'havia apagat el ressò de la seva veu, un altre, amb un crit de joia digué: —ja en tinc un! i era veritat.

Les guerrilles es posaren en ordre de combat i d'aquell planet sorgiren rovellons i més rovellons i el cistell fou petit. Fins i tot s'hi posaren bastonets per allargar la seva cabuda. Ja fosc, es cercaren amb llums portàtils, hi hagué qui se'n omplí les butxaques.

Els papers es canviaren. **L'amo del cistell**, es veié en cor de posar condicions. El que fins llavors restava atordit, digué: —amics, aquests rovellons s'han de fer fregits, a trossos, perquè amb la quantitat que n'hi ha, no pot ser fer-los a la brasa. Així també el repartiment per persona resultarà més equitatiu i anirà millor. Hi hagué alguna protesta, però s'acceptà la idea. La majoria, va considerar la solució més justa.

Arribàrem a la fonda i restaren bocabadats de la troballa. Acceptaren fer-nos aquells bolets com a suplement del sopar. Després d'una estona, amb disciplina i ordenadament, ens posàrem a la taula. Ens serviren el sopar: primer les patates junt amb la cansalada i botifarra; el segon foren els bolets (aquell any valia més donar-li el nom de boletada, en lloc de castanyada) que s'acceptaren amb un hurra! en honor del **portador del cistell**.

Totes les coses d'aquest món tenen el seu caire dolç i agre. La nostra alegria es desbordava aquell vespre, però quina fou la sorpresa de tots nosaltres, quan veiérem entrar al menjador una nena amb un plat de rovellons fets a la brasa, amb el seu allet trinxat i que en feia lliurament a un **determinat senyor**.

S'ha de dir amb franquesa, moltes cares es posaren llargues, i que foren les dels més empenyats. Els amics del seu voltant, foren també els més decidits i engegant les mil i una penjarelles. El cas va ser que, aquell extra cobejat per tots, no se'l va poder menjar, **diguem l'interessat**. Començaren amb les mans i forquilles a pispar la boletada, i va quedar sense. Algú va dir: —aquí els «desitjos» no valen.

LES CAVITATS ENCLAVADES EN ELS GRESOS DE CASTELLVELL I VILAR

Per Xavier BADIELLA i NOGUERA, i
Jaume FUSTAGUERAS i FARRÉ

Fa uns tres anys que uns membres de la secció d'espeleologia del nostre Centre van conèixer l'existència d'unes cavitats situades al poble de Castellvell i Vilar (Barcelona) excavades en gresos. Malgrat que les cavitats són de poca importància des del punt de vista exploratori, pel sol fet de trobar-se en aquest material, creiem val la pena donar-les a conèixer, ja que són un tipus de cavitats poc corrents pel terreny on es troben.

DESCRIPCIÓ DE LES CAVITATS

FORATS DEL TERRATRÈMOL

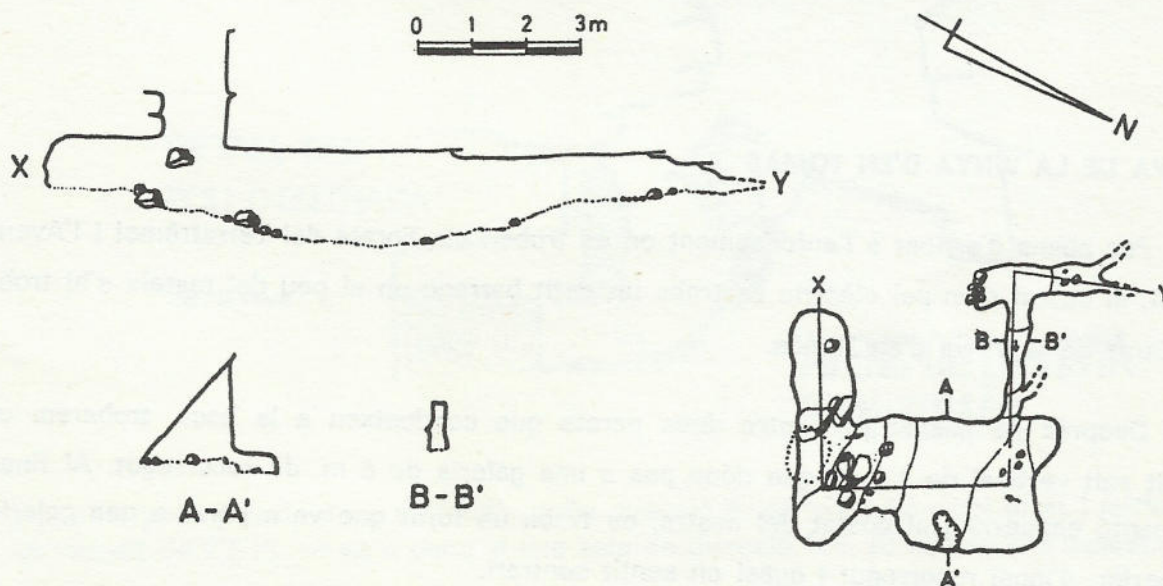
Es troben situats baixant pel camí que va des de Castellvell al col·legi Nacional. A l'esquerra d'aquest camí, i a cinc minuts del mateix, es troba un petit corriol que condueix a l'enfonsament on es troben les cavitats.

Descripció:

Consta de tres cavitats, dues d'elles de poca importància. L'altra té 4 m. de fondària i 12 de recorregut. Aquesta darrera consta d'un petit pou d'entrada de 3 m. de fondària que va a parar a una saleta de direcció NO. De la saleta parteixen dues galeries d'igual recorregut, en direcció S.O.

FORATS DEL TERRATRÈMOL

Castellvell (Barcelona)

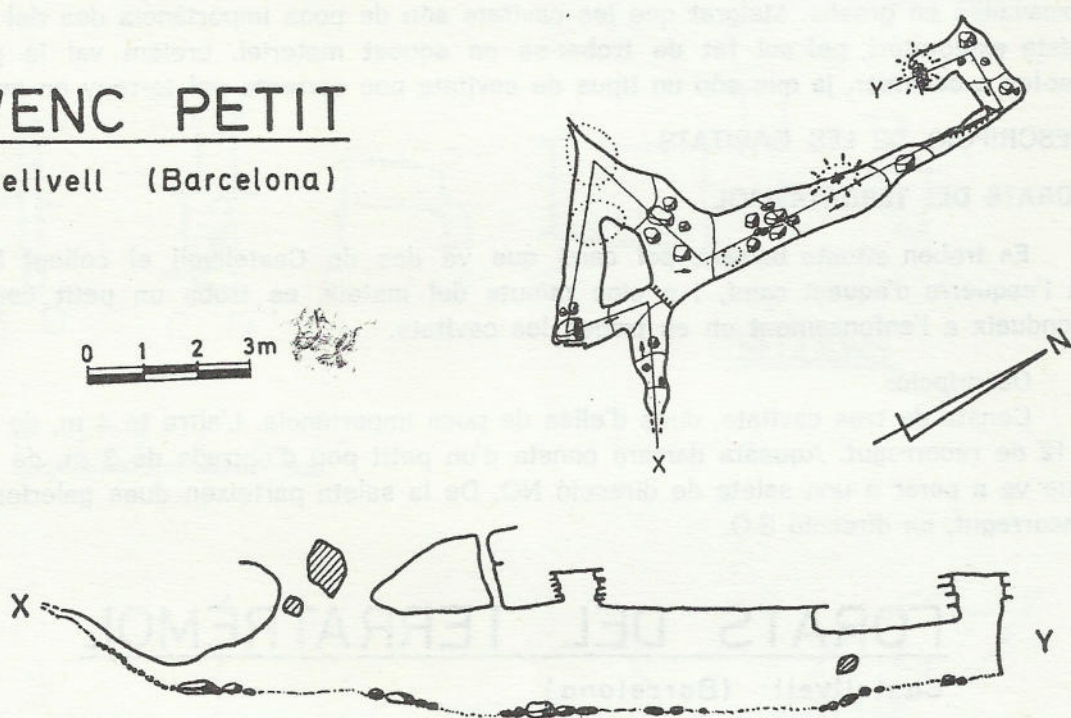

AVENC PETIT

Aquest avenc consta d'un pou d'entrada pel qual s'hi devalla sense material i va a parar a una galeria amb lleugera baixada, seguint el sentit N. Al final, la galeria tomba cap a l'esquerra on s'acaba la cavitat. En direcció contrària a l'esmentada galeria, n'existeix una altra de dimensions més reduïdes amb sentit ascendent. La profunditat màxima és de -3 m. i el recorregut total és de 14 m.

AVENC PETIT

Castellvell (Barcelona)

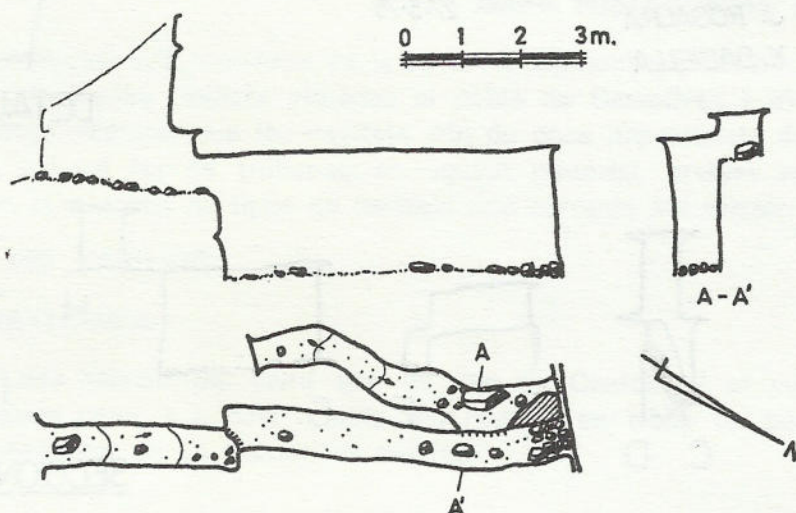
COVA DE LA VINYA D'EN TOMÀS

Poc abans d'arribar a l'enfonsament on es troben els Forats del Terratrèmol i l'Avenc Petit, al costat d'un pal elèctric es troba un petit barranc on al peu del mateix s'hi troba la Cova de la Vinya d'en Tomàs.

Després de passar per entre dues parets que condueixen a la boca, trobarem un petit salt vertical de 1'5 m. que dona pas a una galeria de 6 m. de recorregut. Al final, al cantó esquerra i al costat del sostre, es troba un forat que va a parar a una galeria superior, d'igual recorregut i quasi en sentit contrari.

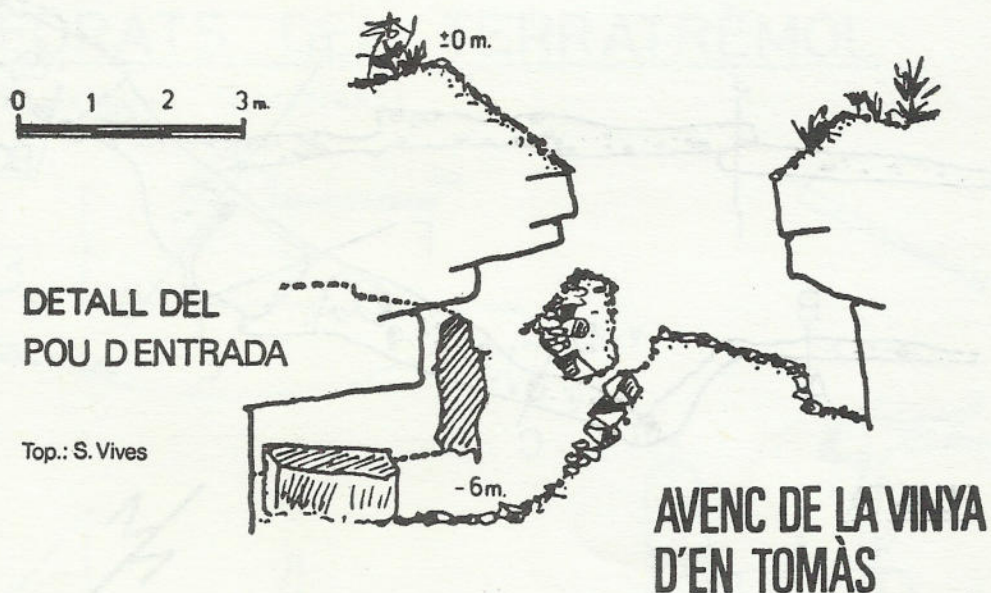
COVA DE LA VINYA D'EN TOMÀS

Castellvell (Barcelona) Topografia^o: A. Clariana
S.I.S. 23-5-76 X. Badiella

AVENC DE LA VINYA D'EN TOMÀS

En direcció contrària del barranc on hi ha la cova de la Vinya d'en Tomàs, i més amunt que aquesta, entre bardisses, es troba l'avenc. L'entrada té forma d'embut i dona

pas a un petit pou de 3 m. de fondària. En direcció E. es troba un petit forat i mitjançant un ressalt de 2'5 m. es va a parar a una sala de direcció S.E. Al costat E. d'aquesta sala,

AVENC de la VINYA d'en TOMÀS

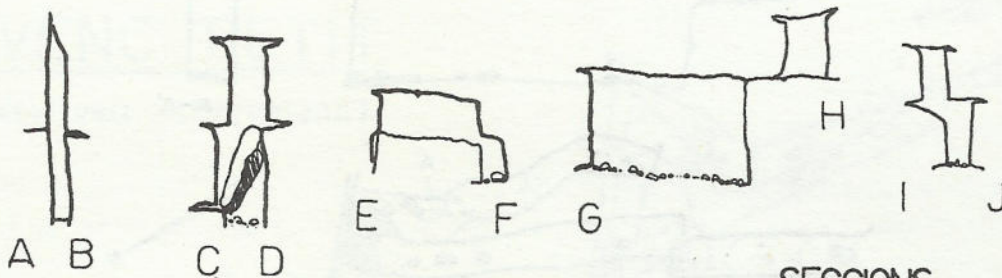
CASTELLVELL (BARCELONA)

TOPOGRAFIA: A. CLARIANA
J. ROSAURA
X. BADIELLA

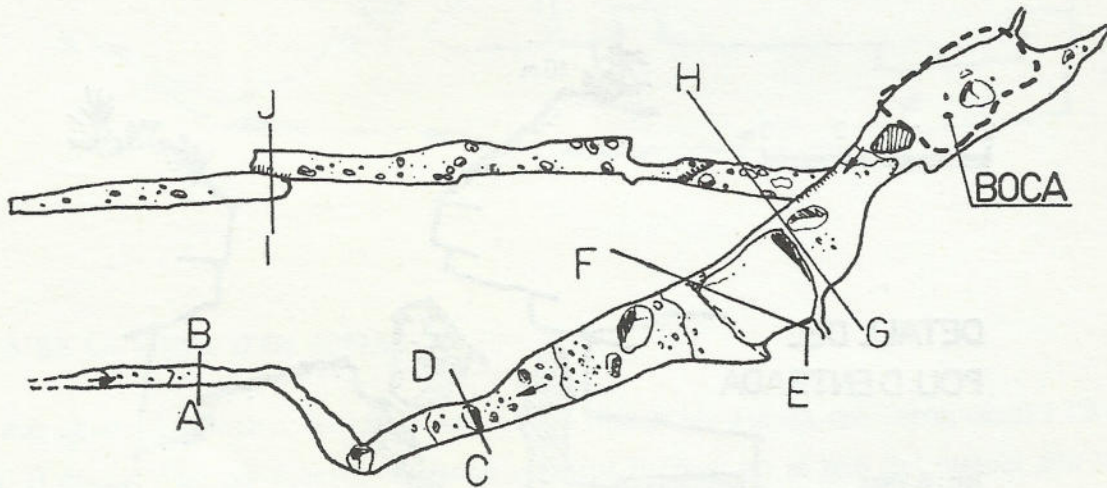
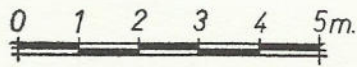
27-5-76

DETALL BOCA

SECCIONS

PLANTA

s'hi troba un petit forat que dóna a una galeria de 7 m. de recorregut. Aquesta galeria és ni més ni menys que la continuació de la sala, però que degut a un procés mecanoclàstic queda obstruïda per un gran bloc. Cap al final, la galeria gira en direcció S. i més endavant en direcció S.E., punt molt estret i on s'acaba la cavitat. Tornant enrera, a la sala del principi, a mitja altura hi ha una altra galeria de 8 m. de recorregut, d'una altura de tres metres i menys d'un metre d'amplada. Al final, al cantó esquerra i superant un petit ressalt, s'hi troba una altra galeria de 4 m. seguint la mateixa direcció que l'anterior. La profunditat de la cavitat és de 6 m. amb un recorregut de 38 m.

ESPELEOGÈNESI GENERAL DE LA ZONA

Totes aquestes cavitats estan enclavades en gresos oecens, concretament són gresos amb ciment calcari corresponent a facies marines del Biarritzà de la conca de l'Ebre.

La formació de les cavitats es deu a causes mecàniques i és el resultat de l'actuació

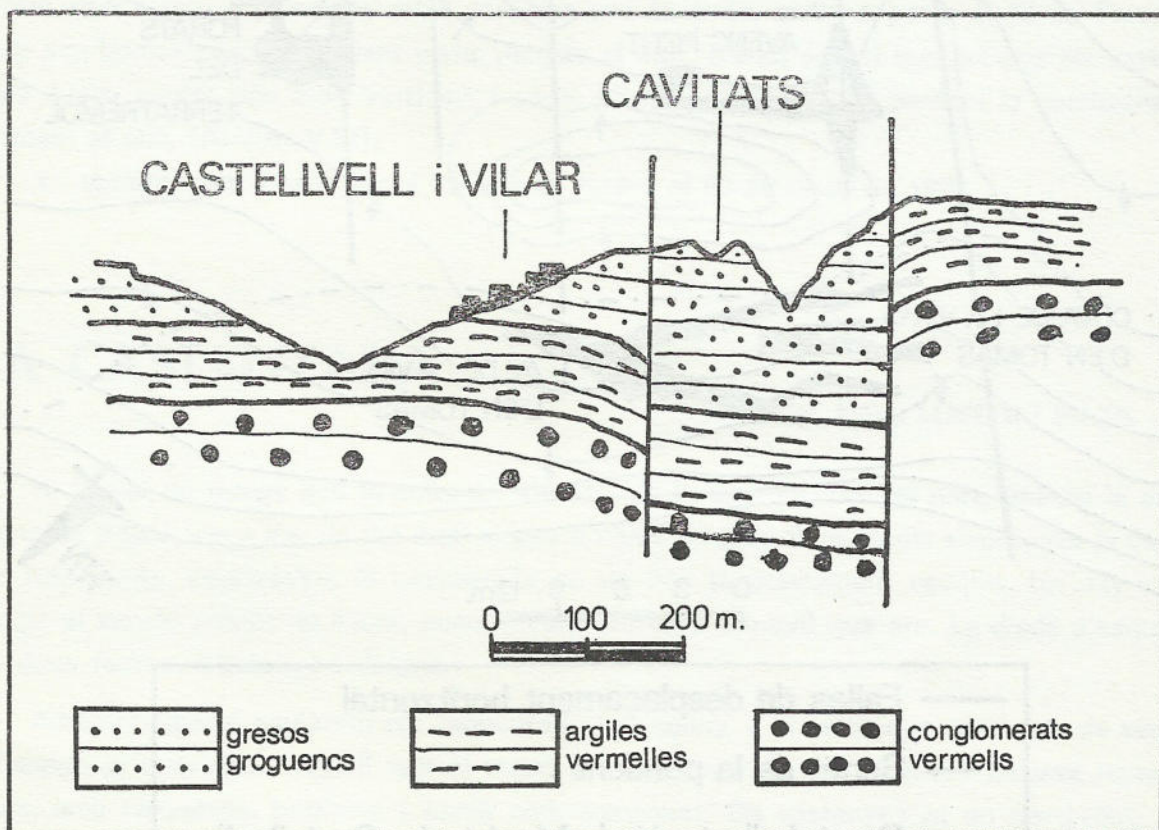

Fig. 1

de dos tipus de fenòmens sobre els gresos anomenats. En primer lloc per la presència de dues falles d'alguns quilòmetres de llargada, que trobem a l'est del poble de Castellvell, que foren produïdes al final de l'eocè degut a la formació dels Pirineus (fig. 1). Aquestes falles tenen una separació entre sí d'uns 500 m., havent-hi entre elles tota una sèrie de fractures associades de desplaçament horitzontal. Hem observat cinc falles associades a on hi han les cavitats, molt visibles ja que tenen cristallitzacions de calcita en el seu interior (fig. 2). Posteriorment, la zona tingué un altre fenomen: es formà a uns 500 m. d'on ara hi ha els avencs, un torrent que fou suficientment profund com per crear uns trencaments verticals dels estrats i fer-los desplaçar cap a la vall. D'aquests fenòmens n'hem observat dos, un d'ells, el més espectacular, ha format un ensorrament d'uns vuit

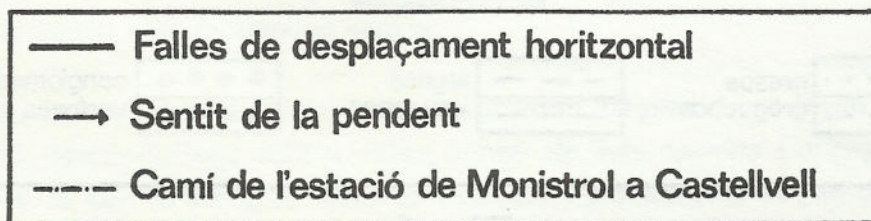
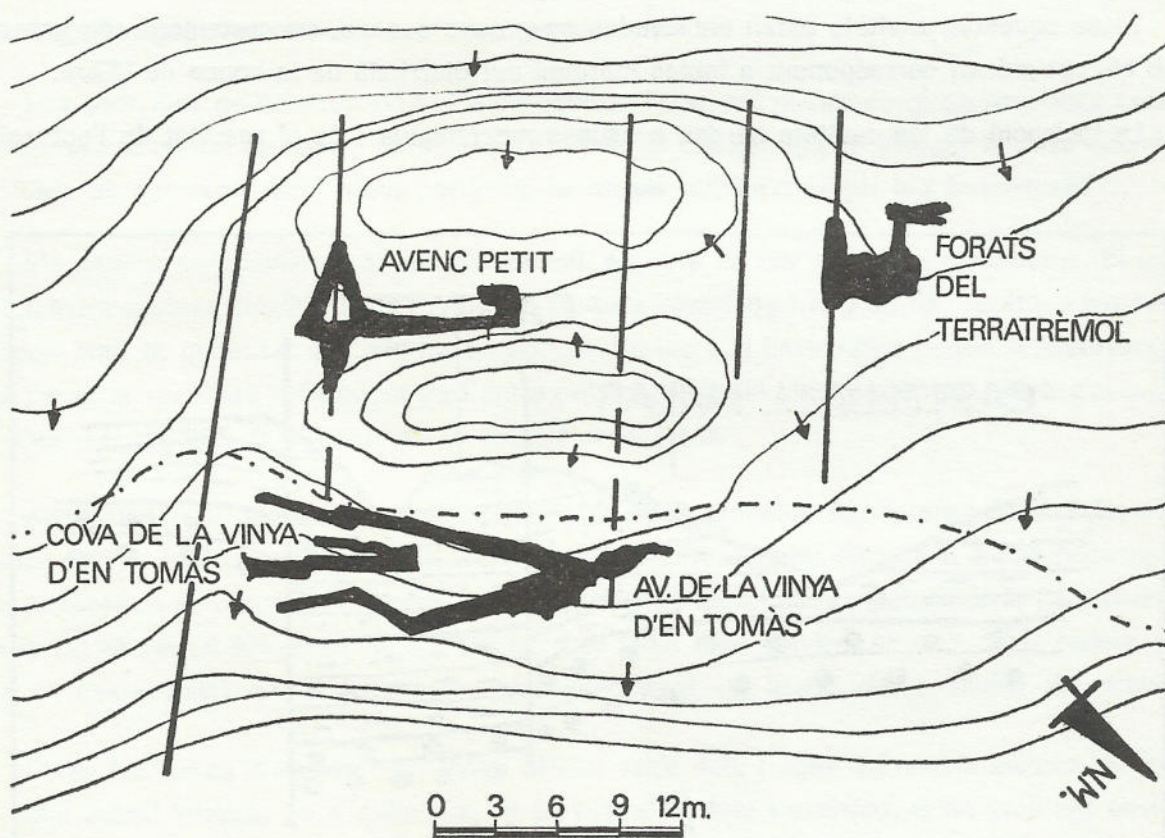

Fig. 2

metres d'alçada per uns trenta de llargada i deu d'ample, enfonsament ple de blocs amb disposició càptica (Fig. 3).

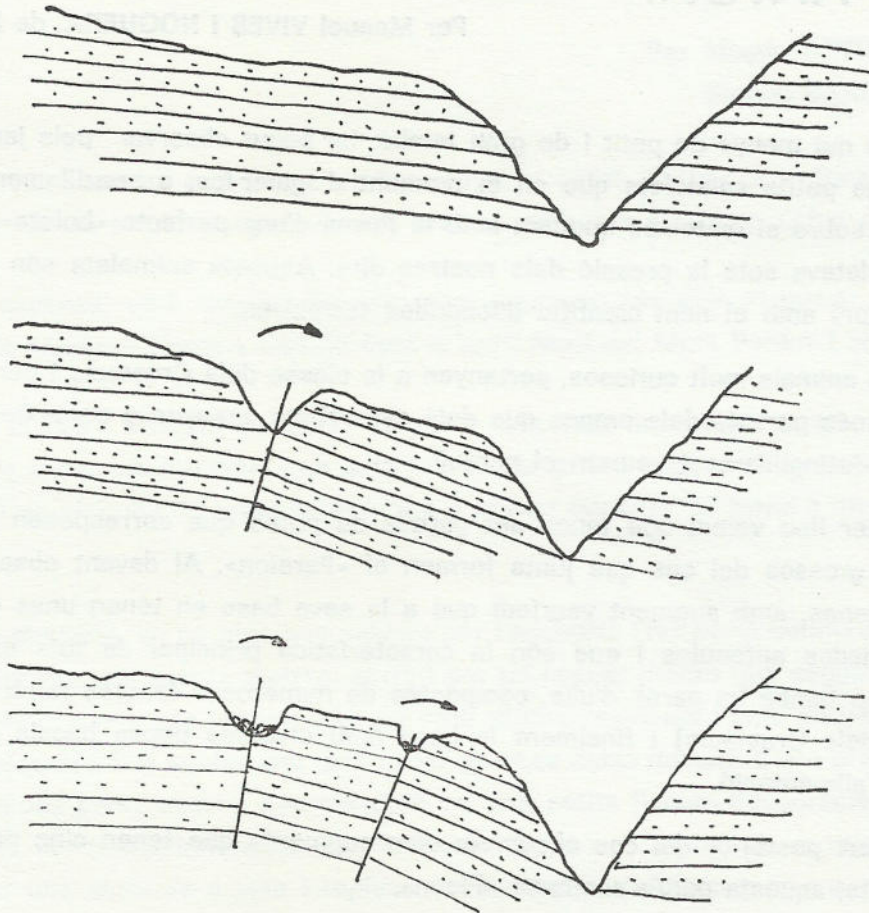

Fig. 3: Formació successiva dels trencaments

Aleshores, la interjecció d'aquests trencaments amb les falles, ens produïren l'entrada d'una cavitat, que seguiria l'interior del trencament, de la falla o dels dos casos a la vegada.

Els Forats del Terratrèmol i l'Avenc Petit, tenen la boca en dues de les interjeccions explicades i segueixen tant les falles com el trencament. La Cova de la Vinya d'en Tomàs i l'Avenc del mateix nom, tenen les seves galeries paral·leles al trencament però les seves entrades també són per interjecció (fig. 2).

Degut al tipus de material en què es troben, són molt difícils els processos litogenètics, però amb tot i això, l'aigua, a través del temps ha dissolt part del ciment calcari que uneix els grans del gresos i ha fet unes febles colades a les parets de les cavitats.

ELS ISOPODES TERRESTRES O TOCINETS DE SANT ANTONI

Per Manuel VIVES I NOGUERA, de la S.C.N.

Qui més qui menys de petit i de gran també, ha pogut observar pels jardins, camps o boscos uns petits animalets que en el moment d'agafar-los, o senzillament tocant-los, s'enrosquen sobre si mateixos quedant amb la forma d'una perfecta «boleta», que moltes vegades esclatava sota la pressió dels nostres dits. Aquests animalets són els Tocinets de Sant Antoni amb el nom científic d'Isopodes terrestres.

Són uns animals molt curiosos, pertanyen a la classe dels Crustacis i per estrany que sembli són més parents dels crancs que dels escarabats, aranyes o cent-peus. Si ens els mirem més detingudament veurem el perquè.

En primer lloc veiem que tenen set parells de potes que corresponen als set segments més grossos del cos que junts formen el «Pereion». Al davant observem el cap amb les antenes, amb augment veuríem que a la seva base en tenen unes de més petites, anomenades antenules i que són la característica principal de tots els Crustacis. Porten al cap també un parell d'ulls, compostos de nombroses facetes (amb la conformació pròpia dels Crustacis) i finalment la boca amb diverses peces bucals adaptades al seu tipus d'alimentació.

En la part posterior del cos observem cinc segments que tenen cinc parells d'apèndixs bifurcats, aquesta part s'anomena «Pleon».

Finalment l'animal s'acaba amb un article anomenat «Telson», moltes vegades en forma de punta, que porta al seu costat dos apèndixs en forma de cuetes anomenats «Uropodes».

Tot això però, només es pot observar per la cara ventral, ja que els Isopodes són aplanats i tots els seus apèndixs s'acoplen al cos per la cara ventral.

No tots els Isopodes terrestres anomenats també «Oniscoides» tenen sistemes d'enroscament, aquests, són tan sols un petit grup dintre de tots els gèneres i espècies dels «Oniscoides». El sistema de defensa per mitjà de l'enroscament no és exclusiu d'aquest grup, doncs uns misiàpodes anomenats «Glomèrids» experimenten el mateix fenomen i a vegades són confosos per Isopodes per la gent que no els coneix.

Un dels fets més curiosos i a la vegada més característics d'aquests animals és: que són Crustacis adaptats a la vida terrestre, mentre que tots els restants mantenen una

vida aquàtica o molt lligada amb l'aigua. Els Isopodes són els únics que han sabut enginyar-se-les per a no dependre únicament d'aquest mitjà líquid.

Així com tots els Crustacis tenen un tipus de respiració branquial (és a dir que sols poden respirar dins de l'aigua) els Isopodes tenen respiració aèria, anomenada «pseudo-traqueal». La respiració s'efectua fora de l'aigua que ja no és el seu medi i per això no poden tenir brànquies, tenen però un sistema, valgui la comparació, a l'inrevés del que els homes fem servir per estar durant algunes hores sota l'aigua (les bombones d'Oxigen). El «Pleon» té en cada un dels cinc segments com hem dit abans, un parell d'apèndixs no caminadors i bifurcats que tenen com a finalitat la respiració. Són uns apèndixs que es disposen en forma de teulada, els primers cavalcats sobre els següents, a l'estar bifurcats els que resten dins compleixen una funció paracopuladora i els de l'exterior la funció respiratòria.

La comparació que fèiem abans ve donada perquè tenen una forma de bossa, que s'omple d'aigua i que pren l'oxigen de l'exterior per un petit foradet.

Respiren mitjançant aquestes bossetes d'aigua o falsos pulmons. No són capaços de respirar l'oxigen aeri com els restants animals terrestres. Precisen d'oxigen barrejat amb una certa quantitat d'aigua.

El grau d'evolució dels Isopodes terrestres s'interpreta segons el grau d'independència amb l'aigua. Ja que tots els «Oniscides» provenen de formes aquàtiques, els més primitius encara en dependran bastant, i els més evolucionats en dependran cada vegada menys.

Aquest és el cas dels «Tocinets de Sant Antoni» (família: Armadilidae) que juntament amb els «Porcelionidae» poblen llocs bastant àrids.

Els Isopodes terrestres colonitzen tots els hàbitats que presentin matèria vegetal, ja que és el seu aliment. Des de les platges fins a l'alta muntanya passant per la plana, les voreres dels rius, sota la fullaraca, en les cavitats, o en el prats.

Encara que són eminentment terrestres, tenen un cert lligam amb la humitat, degut al seu sistema respiratori, però com dèiem abans, les espècies més evolucionades poden viure en llocs en el que el grau d'humitat pot ésser molt baix, aquestes hi viuen gràcies a un mecanisme ràpid d'adquisició d'humitat, acompanyat d'una estructura diferent dels òrgans respiratoris que els permet de respirar amb menys concentració d'humitat i a la vegada perdre menys aigua i captar-la més fàcilment.

Els llocs típics per trobar aquests artròpodes són molt variats: En els troncs en descomposició, sota les escorces, entremig dels llits de fulles mortes, sota les pedres, etc. En tots els llocs que tinguin un mínim grau d'humitat i quelcom de matèria vegetal.

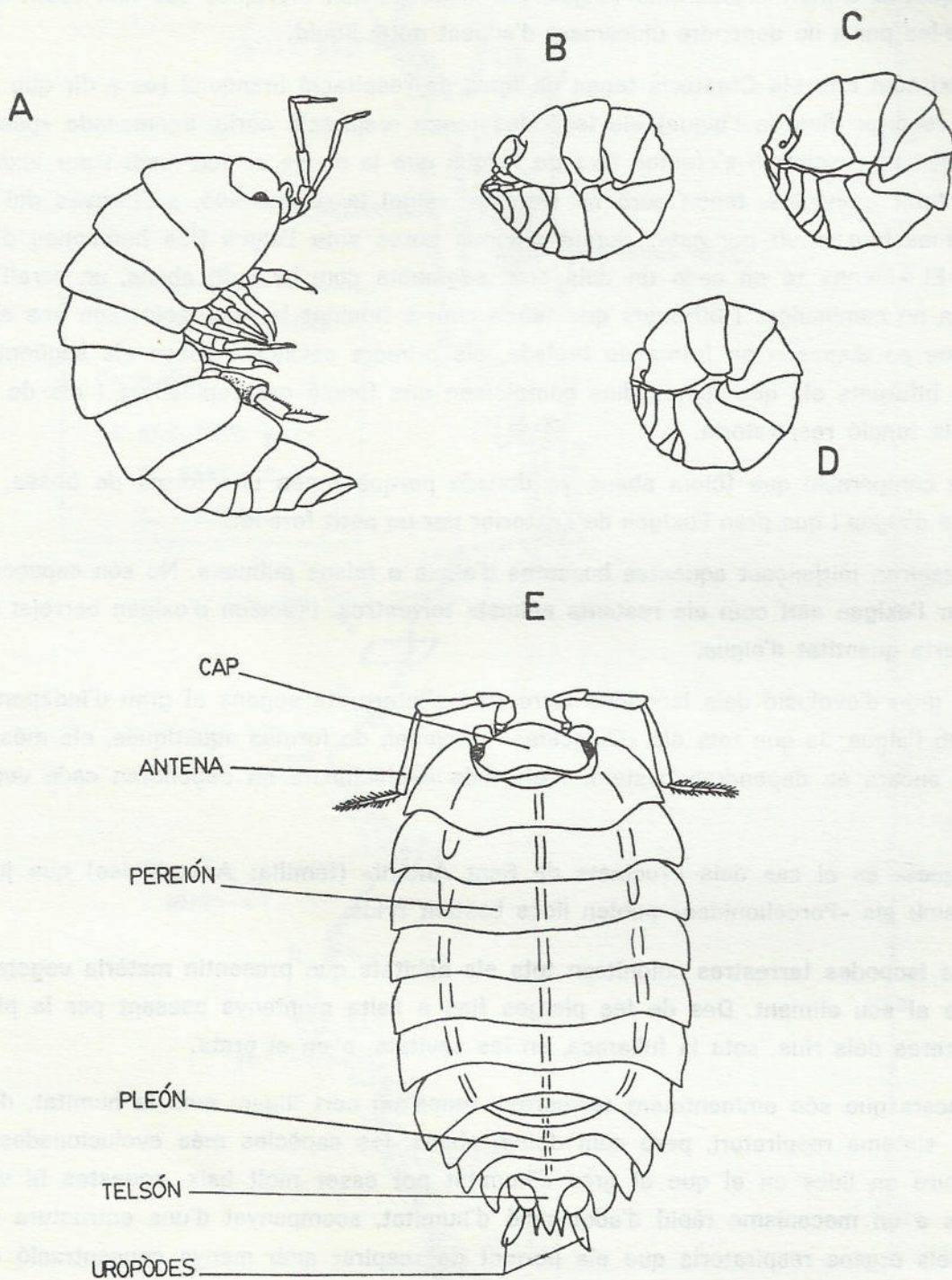

Fig. A: Visió general d'un Oniscoid. Figs. B, C, D, Sistemes d'enroscament dels Isopodes terrestres. Fig. E, Parts generals dels Oniscoides.

secció d'alta muntanya

PARTICIPACIÓ DELS NOSTRES MEMBRES A LES PROVES D'ESQUÍ:

A més de la nostra cursa d'esquí de muntanya Núria-Puigmal-Núria, que ja vam donar els resultats en el nostre darrer ARXIU, els esquiadors de muntanya d'aquesta secció van participar, formant equip entre ells o amb membres d'altres grups i centres, a gran nombre de competicions, obtenint globalment un magnífic paper en aquesta especialitat, també cal dir que algun d'aquests equips eren representants de la Federació Espanyola i Catalana d'Esquí.

Cronològicament, les competicions i les classificacions obtingudes, foren:

13 febrer-77. Travessa Núria-Setcases: Jordi Marzal, Fredi Parera i Quim Moix, 5ens. classificats; Toni Bros, Jordi Agulló i Jordi Anglès, 7ens. classificats. Entre 18 participants.

20 febrer-77. Participació al Rallie de Sabocos (Osca): Jordi Anglès i Narcís Serrat, 3ers. classificats; Jordi Agulló i Quim Moix, 5ens. classificats. Entre 36 participants.

6 març-77. Travessa d'esquí NÚRIA-LA MOLINA: Antoni Villena, Ferran Casanellas i Narcís Serrat, 1ers. classificats; Toni Bros, Jordi Anglès i Jordi Agulló, 3ers. classificats.

11-12-13 març-77. Participació al XII Rallie Sci-Alpinistico Internazionale de Lecco (Itàlia). Representant a la Federació Espanyola: Ferran Casanellas, Antoni Villena i Narcís Serrat, 14ens. classificats. Entre 34 equips classificats.

18-19-20 març-77. Participació al Rallie d'esquí de Catalunya: Jordi Agulló, Jordi Anglès i Toni Bros. Medalla d'or.

25 març-77. Participació a la Travessa Ransol-Serrat (Andorra): Antoni Villena i Narcís Serrat, 3ers. classificats; Toni Bros i Jordi Anglès, 8 ens. classificats; Antoni Vicente i Jordi Agulló, 15ens. classificats. Entre 29 equips.

1-2-3 abril. Participació al Rallie CAI-CAF (Itàlia). Representants de la Federació Catalana: Francesc Abad, Jordi Agulló i Jordi Anglès. Medalla de bronze.

2-3-4 abril-77. Participació al Rallie de Belagua (Navarra). Equip representant a la Federació Catalana: Ferran Casanellas i Narcís Serrat. Equip representant al C.E.T.: Antonino Martí i Pilar Martí. Suspès pel mal temps.

15-16-17 abril-77. Participació al Rallie d'esquí Alpinistico Internazionale. Dolomiti di

Brenta (Itàlia). Representant a la Federació Espanyola: Ferran Casanellas i Narcís Serrat, 11ens. classificats, entre 54 equips.

També en l'especialitat d'esquí de fons, un dels membres de la secció, va fer un acceptable paper a dues proves internacionals.

23 gener-77. Participació a la MARCIALONGA (Itàlia) 72 Km.: Narcís Serrat, 888 classificat de 5.430 inscrits.

27 febrer-77. Participació a la Travessa «La Portaine» (França) 32 km.: Josep Ausas i Narcís Serrat, 2ons. classificats.

VOCALIA D'ESQUI DE MUNTANYA

secció d'investigacions subterrànies

ACTIVITATS DE SETMANA SANTA

Durant les vacances de Setmana Santa la secció realitzà diverses campanyes espeleològiques, la més important de les quals fou la Campanya oficial de la SIS a Almeria. Aquesta campanya tenia com a finalitat explorar i realitzar un estudi de totes les cavitats que es trobessin dins el karst de guixos de la zona de Sorbas. En aquesta campanya hi participaren més de quinze membres de la secció i entre altres cavitats explorades destaquen Covadura amb gairebé dos quilòmetres de recorregut, més de cent metres de desnivell i més de vint boques d'entrada. També fou explorada i topografiada la Cueva del Agua, també de prop de dos quilòmetres de recorregut i dins la qual hi transcorre un curs d'aigua. Les altres cavitats explorades durant la campanya foren el C-1, C-2, C-4, A-1, A-2, A-3, A-4, K-1 aquest darrer amb més d'un quilòmetre de recorregut, Q-1, Q-2 i Q-3.

Per altra banda un segon equip de la S.I.S. realitzà diverses exploracions al massís del Montsec d'Ares i entre altres cavitats explorades destaca el Graller del Corralot que és la major cavitat del massís.

Un darrer equip es traslladà a diverses cavitats de les províncies de Castelló i Tarragona, per a la recollecció de fauna cavernícola en vistes del 6è. Simposium de Bioespeleologia que es celebrarà enguany a la nostra ciutat.

I finalment ja fora de les vacances de Setmana Santa, la secció realitzà una campanya espeleològica Sub-Balear 4 a la zona NW de l'illa de Mallorca. Les cavitats visitades foren Sa Cova de Sa Campana que és la major cavitat de l'illa, Cova de Cornavaques, Cova de can Sivella i Cova de Ses Rodes; es recollí fauna cavernícola i es realitzaren treballs fotogràfics.

crònica

ACTES I CONFERÈNCIES

—15 d'abril: Sessió de jazz a càrrec de la JAI JAZZ BANDA, grup format recentment al club de jazz d'Amics de les Arts de la nostra ciutat. Gran assistència de joventut, socis i simpatitzants, que van seguir la vetllada amb complaença pel programa tan ben interpretat. Al final, el grup fou acomiadat amb calorosos aplaudiments.

—22 d'abril: Aportació al IV Congrés Excursionista Català. Taula Rodona sobre l'Excursionisme.

Va actuar com a moderador de la Taula el consoci en Manuel Planchat i Villacampa i els presidents de les diverses Seccions del Centre i responsables de les vocalies del Curs d'Excursionisme i Infantil, van fer una breu exposició dels trets principals de la seva actual gestió enfront de les respectives Seccions i Vocalies i així mateix els seus projectes i visions futures.

Els assistents van debatre sobre les diferents opinions.

Un resum d'aquesta Taula Rodona, va ser enviat al IV Congrés Excursionista, com aportació de la nostra entitat.

—29 d'abril: Com a acte integrat dintre de la Campanya per a la Salvaguarda del Patrimoni Natural del Congrés de Cultura Catalana es passà a la nostra sala l'audiovisual «ELS ITINERARIS DE LA NATURA». Produït per un equip de professors de la Nova Universitat Autònoma format per E. Costa, E. Larreula, M. Monge i J. Terradas, integrat també en l'esmentada Campanya popular. En ell s'exposa, d'una manera molt clara doncs està pensat per ser entès pels infants, tota la problemàtica de la Natura des de que l'home l'ha anada modificant i alterant fins arribar a les greus i intolerables agresions que avui tenen lloc.

Aquest audiovisual és fruit d'unes experiències d'un itinerari de la Natura que ja fa alguns anys que funciona prop de Santiga. Ens parlà del seu funcionament i organització el Sr. Claret, professor a la Nova U.A.B. Tot plegat fou seguit amb molt d'interès pel públic que emplenava la sala. Molts encoratjàrem al Sr. Claret a seguir aquesta extraordinària tasca que estan fent en el camp d'educació de la Natura de cara a la mainada, convençuts que és així com solucionarem les actuals deficiències que ara sofrem.

—13 maig: «Les institucions que reivindicuem» conferència a càrrec de l'advocat Sr. en Raimon Escudé, president de la Delegació local de l'Omnium Cultural. El Sr. Escudé va fer una exposició de les nostres institucions polítiques: Parlament de Catalunya, Govern de la Generalitat i Tribunal de Cassació. Així mateix va analitzar les atribucions estatutàries als òrgans catalans citats, com a conseqüència del text plebiscitat l'any

1931 i les normes definitives del 1932. Va fer la comparació de les normes escrites i la realitat desenvolupada pel Govern de Catalunya durant els anys del 1931 al 1939.

Seguidament exposà el moment actual: El Consell General de Catalunya, actitud dels partits polítics catalans i les perspectives immediates. Va cloure la vetllada un col·loqui i el Sr. Escudé fou cordialment acomiadat per la seva documentada i interessant dissertació.

—20 de maig: Projectió de la pel·lícula «LA CALA S'ALGUER I ELS PROBLEMES DE LA COSTA BRAVA» i d'una segona sobre «EL DELTA DEL LLOBREGAT». Ambdues foren projectades com a actes integrats dintre de la Campanya per a la Salvaguarda del Patrimoni Natural del Congrés de Cultura Catalana. La primera, de 16 mm. i color, produïda per Antoni M. Sabater, mostra la destrucció salvatge de que va ser objecte aquesta abans preciosa cala de la nostra costa. Alhora és un testimoni de com viu i és la gent d'aquelles contrades i un exemple ben clar de com pot ser desastrosa l'actuació de l'home pels interessos d'uns pocs i en detriment de tota la collectivitat. I el més greu de tot això és que els danys que es causen a la naturalesa són irreversibles i irreparables. Valdria la pena que hi penséssim. La segona pel·lícula que es projectà és una denúncia a l'actual situació en que es troba el riu Llobregat. La contaminació assoleix cotes alarmants en el seu delta i la projecció era una ocasió per pensar que totes les nostres deixalles van a parar als rius i per aquests a la mar. El que passarà és que aviat les mars ja no seran blaves!

—8 de juny: Sessió de projecció de diapositives a càrrec de l'alpinista francès Sr. Raymond Despiou, destacat escalador i guia.

Va presentar unes magnífiques fotografies dels Pirineus, Alps i Caucas. Totes les diapositives, foren petites obres d'art i els comentaris molt encertats i poètics.

Vetllada interessantíssima i que meresqué l'aprovació del nombrós públic assistent.

—17 de juny: «LA FORMACIÓ GEOLÒGICA DE SANT LLORENÇ DEL MUNT I LA SERRA DE L'OBAC» fou el títol de l'audiovisual que s'oferí als nostres consocis. Cal dir que ha estat produït per l'actiu equip de Geologia de la nostra Secció de Ciències Naturals i ha estat integrat dintre de la Campanya per a la Salvaguarda del Patrimoni Natural, del Congrés de Cultura Catalana. La idea bàsica que el presidí era explicar d'una manera clara i senzilla la formació, gènesi i creixement d'aquesta serralada tan entranyablement lligada a la història del nostre Centre i de la nostra ciutat. Unes bones transparències, realitzades al camp o al laboratori, illustraven les explicacions que el so ens donava. Ens congratulem que aquest treball hagi arribat a bon fi i felicitem, com ja ho feren els assistents a l'acte, que emplenaven la nostra sala d'actes, als seus realitzadors.

—18 i 19 de juny: Celebració de la diada de Sant Bernat de Menthon. El dissabte dia 18, acampada a les feixes de La Mola de Sant Llorenç del Munt. El diumenge dia 19, Santa Missa a La Mola i processó. Seguidament escalada a la Cova del Drac i dinar de germanor entre tots els consocis que assistiren a la celebració de la festivitat del nostre patró.

46 DIADA DE GERMANOR A EL GUITART

Els dies 4 i 5 de juny es celebrà la nostra Diada de Germanor a EL GUITART.
Els guanyadors dels concursos, foren els següents:

FOG DE CAMP

1er. Miquel-Xavi-Carme-Quicu; 2on. Pep Roig; 3er. Gabriel Verderi-Pere Casals-Jordi Guitart-Toni Torrens; 4rt. Mati Martínez-Rosa Miralles-Rosa Salvador-Gemma Fustagueras; 5è. Enric Millera-Salvador Millera-Marc Roura.

CURSA PEDRESTE

1er. Jordi Anglès; 2on. Jordi Agulló; 3er. Xavier Carrillo; 4rt. Genar Indurain; 5è. Jordi Badiella; 6è. Jordi Grau; 7è. Roger Prat; 8è. Miquel Turull 9è. Pere Roca.
Cal destacar la participació femenina: Angels Carles.

PREMI A LA TENDA MÉS BEN PARADA

PREMI MUNTANYA: Antoni Roura.

PREMI CAMPING: Josep Novials.

CONCURS DE RAMS I FLORS BOSCANES

ARTÍSTIC: 1er. Núria Freixa; Accèsit: Mercè Morera.

VARIAT: 1er. Anna Fitó; Accèsit: Nati Peiris.

CONCURS INFANTIL DE PINTURA RÀPIDA

De 4 a 7 anys: 1er. M.º Angels Sàiz; 2on. David Sola; 3er. Margarida Moix.

De 8 a 10 anys: 1er. Joan Consul; Accèsit: Esteve Soler; 2on. Itma Mas; 3er. Carles Morera; Accèsit: Isabel Carles.

D'11 a 14 anys: 1er. Joan Solà; Accèsit: Marta Planes; 2on. Ramon Saludes; 3er. Montserrat Vintró; Accèsit: Angels Carles.

GYMKHANA

1er. Genar Indurain; 2on. Norbert Castanyé; 3er. Carrillo.

PETANCA

1er. Josep Carretero; 2on. Antoni Bellés.

JOC — QÜESTIONARI D'ORIENTACIÓ I PREGUNTES

1er. Dolors Campos; 2on. Ernest Masip; 3er. Joan Rosaura.

CURSA DE SACS

De 4 a 7 anys: 1er. Núria Serrano.

De 8 a 10 anys: 1er. Salvador Millera.

D'11 a 14 anys: 1er. Jordi Amat.

La gent gran es va animar i també varen participar. El guanyador fou Josep M.ª Soler.

LLUITA A LA CORDA PER EQUIPS

Homes: Josep M.ª Soler, J. Reig, Antoni Grau, Norbert Matas, J. Àngel.

Dones: Dolors Armengol, Montserrat Badiella, Gemma Font, Pilar Medina, Luci Morera.

Nens: Francesc Cabeza, Domingo Vintró, Miquel Llonc, Joan Carles Cabeza, J. Carreras.

JOCS INFANTILS

Es varen fer moltes proves de diversos jocs i la participació fou molt nombrosa. Tots els infants varen tenir lllaminaduríes.

NOMBRE DE PARTICIPANTS A LA DIADA: 214.

NOMBRE DE TENDES REGISTRADES: 19.

La nostra entitat se sent orgullosa de la gran assistència de consocis i amics a la Diada, que com en anteriors edicions obtingué un èxit ben falaguer.

A tots els que col·laboraren en l'organització dels actes programats i als assistents a la festa, es complau en donar-los les gràcies.

excursions realitzades

SORTIDES A MUNTANYA PER MEMBRES DE LA S.A.M.**PIRINEUS**

5 i 6 març: Gran Tuc de Colomers amb esquís. Per F. Abad, J. Marzal, M. Soler, M. Montfort, J. Feiner, J. Badiella, R. Abad, J. Montfort, M. Galí, J. Riera, F. Soler, E. Llonch, A. Hilla, M. Ariza, J. Capdevila, J. Sorolla i E. Alsina.

PEDRAFORCA

5 i 6 març: Paret Nord, Via Homedes. Per A. Domínguez, J. Martínez i Gaztelu i J. Altés.

MONTSERRAT

20 març: Regió d'Agulles. El Dauet, via Normal. Per F. Garrido (C.M.T.), Santiago (C.M.T.), X. Espel i F. Parera.

Regió d'Agulles. El Dauet, primera absoluta a l'aresta N-E. Via Terrassa. Per X. Espel i F. Parera.

27 març: Regió de la Plantació: La Campana, via Normal. Per J. Marzal, J. Llongueras, J. Sales, M. Turull, E. Broto, A. Martín, F. Jurado, F. Abad, F. Cabeza, J. Cuevas, J. Badiella, R. Fuentes i J. Rosaura.

Cavall Bernat: Via Anglada Guillamon. Per F. Parera, A. Domínguez i J. Martínez.

VILADECAVALLS

13 març: Serra del Bos. Primera absoluta, via Lute. Per J. M.ª Bach i F. Isern.

SANT LLORENÇ

13 març: Punta de la Rambla, via Troya (tercera absoluta). Per B. Carrera, F. Romera, J. Martínez i F. Parera.

PIRINEUS

8 i 9 abril: Regió Pallars-Aran. Tuc de la Bonaigua, via Coantro. Per J. Cuevas, J. Dinarès i F. Gutièrrez.

Massís de les Maladetes. Pics occidentals de les Maladetes. Per J. Grau, F. Zamora, J. Sorolla i J. Sales.

Andorra. Pic de Ribuls, via Esperó Nord (primera local hivernal). Per J. Martínez i F. Parera.

17 abril: Andorra. Pic Siguer. Per J. Feiner, F. Parera i J. Marzal.

24 abril: Núria. Puigmal. Per J. Sorolla, F. Isern i F. Zamora.

Núria. Cercle de l'Estanyet. Per F. Parera.

30 abril i 1 maig: Andorra. Pic Blanc d'Envalira i Pic Siguer. Per J. Marzal, E. Llonch i F. Abad.

CADÍ - PEDRAFORCA

8 i 9 abril: Travessa: Estana-Canal de l'Ordiguer-Puig de la Canal del Cristall-Pic de Costa-Cabriolera-Saldes. Per J. Riera, F. Jurado, J. Llongueras i M. Turull.

MONTSERRAT

2 abril: La Prenyada, via Gòmez-Chalmet. Per E. Altimira, F. Isern i amics de Sabadell.

8 i 9 abril: La Prenyada, via Gòmez-Chalmet. Per J. Cuevas i J. Marzal.

SANT LLORENÇ

1 abril: La Visera Esqueixada (Sostre), via Terrassa (primera absoluta). Per J. Indurain i F. Parera.

10 abril: La Visera Esqueixada, via Terrassa (segona absoluta). Per J. Anglès i F. Parera.

LA RIBA

17 abril: Castell Dalmau, vies Plaquetes i Variant Cabré. Per J. Sales i E. Bassas.

Penya de Santa Assumpció, via Normal. Per M. Badiella, J. Rosaura, M. Montfort, A. Carles, P. Casals, J. Raich, F. Cabeza, J. Montfort, J. M.ª Rovira (C.E.C.) i J. Brugués.

Via Plaquetes. Per J. Rosaura, J. Grau i M. Badiella.

Via Savina. Per J. M.ª Rovira (C.E.C.), J. Brugués, J. Montfort, P. Casals, A. Carles, F. Cabeza i M. Montfort.

Penya de la Mollena, via Normal. Per P. Casals, J. M.ª Rovira (C.E.C.), F. Cabeza i A. Carles.

Via artificial. Per J. Brugués, J. Montfort, J. Raich, M. Badiella, J. Grau, M. Montfort, J. M.ª Rovira (C.E.C.) i J. Rosaura.

MONTSERRAT

1 maig: La Prenyada, via Manyos. Per J. Sales i E. Bassas.

8 maig: Puntal de l'Albarada, via Mas-Guasch. Per A. Domínguez, A. Martínez, B. Carrera i J. Martínez.

14 maig: Cadireta dels Flautats, via Badalona. Per A. Domínguez, J. Martínez i F. Parera.

15 maig: El Dauet d'Agulles. Aresta N-E. Via Terrassa (segona absoluta). Per B. Carrera, J. Martínez i F. Parera.

28 maig: El «Popeie», via Aresta Núria (segona absoluta i primera local). Per M. Badiella, J. Brugués i amic de Barcelona.

Trompa de l'elefant, via GEDE. Per A. Martínez i J. Turull.

30 maig: La Talaia, via Aresta GAM. Per B. Carrera, J. Anglès, J. Capdevila i J. Turull.

RIGLOS

8 maig: Mallo Pisón, via Pany-Hauss. Per J. Cuevas i J. Anglès.

— Mallo Fire. Travessa de les cinc puntes fins a la punta Mallafré. Per J. Feiner i F. Isern.

SANT LLORENÇ

14 maig: Morral del Llop, via Eures (segona absoluta). Per J. Grau, J. Brugueras i J. Rosaura.

PIRINEUS

15 maig: Ascensió a l'Aneto amb esquís. Per J. Sorolla, M. Turull, J. Grau, J. Agulló, J. Anglès, J. Serrat, M. Serrat, E. Fruitós, J. Prunés, P. Ll. Pujol, A. Aparici, J. Capdevila, J. Turull, A. Font i J. Albarada.

Andorra. Pic Siguer. Per P. Buixasas i J. Galofre.

Núria. Pic Rodó per la cresta del pic d'Anyeller. Per J. Martínez i D. Armengol.

29 maig: Els Tres Colls de Núria. Per P. Buixasas, J. Novials, J. M.ª Mas i J. Galofre.

SORTIDES D'ESPELEOLOGIA REALITZADES PER MEMBRES DE LA S.I.S.

Març:

- 6: Av. de l'Espluga (Obac), per A. Casamada, J. Indurain, J. Centelles, J. Rosaura, A. Clariana, X. Mayans, X. Badiella i E. Badiella. - Cova Simanya Gran i Nova (Sant Llorenç del Munt), per J. Farrés, M. Canyameres i F. Segura. - Av. de l'Esquerrà (Ordal), per M. Noguera, C. Canton i S. Vives.
- 13: Av. del Picarol (Obac), per A. Buil i X. Badiella. - Av. de Castellsapera (Obac), per J. Indurain, J. Farrés, F. Segura, A. Buil i X. Badiella. - Prospeccions al Paller de tot l'Any i Av. de l'Escletxa del Paller (Obac), per R. i J. Jover, E. i C. Pascual, J. Centelles, Jaume Centelles i Jordi Centelles. - Pràctiques exteriors i topografia a Les Foradades (Obac), per M. Noguera i J. Germain.
- 17: Av. del Club i Av. del Figuerot (Sant Llorenç del Munt), per X. Badiella.
- 19: Av. de les Boades, Av. de l'Endaló i Av. de la Barbotera (Obac), per S. Vives, C. Canton i X. Badiella. - Cova de los Graners (Cotiella-Osca), per R. Larma, J. Julià i J. Ortega. - Cova de les Encantades (Queralps-Girona), per J. Indurain, E. Badiella, J. Rosaura, A. Clariana, J. Centelles, F. Romera i O. Escolà.
- 20: Av. de la Serra del Gall, Av. d'Alzina Teresa i Els Caus (Obac), per X. Badiella i V. Flaquer.
- 26: Av. de Can Torres (Sant Llorenç del Munt), per V. Flaquer.
- 27: Av. de la Carbonera i Av. de Can Torres (Sant Llorenç del Munt), per A. Buil i X. Badiella. - Av. del Daví i Av. de la Canal de la Ravella (Sant Llorenç del Munt), per J. Centelles, J. Indurain, M. Canyameres, F. Segura i E. Badiella. - Cova de Rotgers (Berga), per J. Germain, D. Campos i M. Noguera (topografia). - Les Foradades (Obac), per J. Ortega, S. Vives i J. Rosaura.

Abril:

- 2 al 11: Campanya oficial de la S.I.S. a Covadura (Almeria). Cova del Agua, K-1, A-1, A-2, A-3, A-4, Covadura, B-1, Q-1, Q-2, Q-3, C-1, C-4 i C. del Corral, per J. Rosaura, J. Farrés, A. Clariana, D. Campos, M. Noguera, J. Centelles, V. Flaquer, F. Segura, D. Trias, M. Canyameres, F. Romera, J. Pallisé, E. Badiella, S. Vives, C. Canton, J. Ortega i companys del CAM.
- 3: Av. de les Pinasses (Obac), per J. Indurain, X. Badiella i E. Badiella - Cova del pla de Servera (Castelló), per A. Serra, C. Ballbé, C. Canton i S. Vives.
- 8 i 9: Graller Gran del Corralot i Graller Mitjà del Corralot (Montsec-Lleida), per J. Indurain, J. Fustagueres, A. Puig, D. Moya i X. Badiella.

- 6 i 7: Cova del Janet (Tarragona), Av. d'en Serenge i Av. d'en Seria (Castelló), per A. Serra, E. Vives i M. Vives.
- 17: Av. de l'Espluga (Obac), per A. Casamada, M. Canyemeres i J. Indurain. - Av. de Castellsapera (Obac), per M. Vives, E. Badiella i amics. - Av. del Club (Sant Llorenç del Munt), per X. Mayans, A. Buil i X. Badiella.
- 22: Av. de Can Torres (Sant Llorenç del Munt), per A. Buil i X. Badiella.
- 24: Forat Micó (Cardona), per A. Casamada, V. Flaquer, J. Farrés, F. Segura i E. Badiella. - Av. de Can Cadafalch, Av. Dues Boques i Av. dels Talps (l'Aguilar), per J. Centelles i X. Badiella. - Cova Cuberes (Serradell), per S. Vives i J. Rosaura. - Av. del Daví (Sant Llorenç), per J. Indurain.
- 25: Av. de Can Torres (Sant Llorenç del Munt), per D. Trias i A. Jover.
- 30 Av. Montserrat Ubach (Solsona-Lleida), per J. Indurain, J. Centelles, M. Noguera, F. Segura, J. Farrés i V. Flaquer.

Maig:

- 1: Bòfia del Port del Comte, sortida col·lectiva.
- 7: Av. de les Pedres (Sant Llorenç del Munt), per J. Indurain, X. Badiella i E. Badiella.
- 8: Av. de Can Pobla (Sant Llorenç del Munt), per J. Farrés i F. Segura. - Av. d'en Julià (Tarragona), per família Pascual-Centelles. - Av. de l'Arcada Gran (Ordal), per A. Casamada, J. Indurain, M. Canyameres i E. Badiella. - Av. del Daví i Av. de la Canal del Pi Tort (Sant Llorenç del Munt), per A. Clariana, J. Caballé, A. Buil, X. Mayans i X. Badiella.
- 15: Av. de la Pinassa i Av. del Cavall (Obac), per A. Buil i X. Badiella. - Sistema de Rotgers (Borredà), per M. Noguera, D. Campos i J. Germain. - Av. de Castellsapera (Obac), per J. Ortega, J. Guitart i J. Indurain.
- 17: Av. del Llest (Obac), curset d'excursionisme.
- 22: Forat Micó (Cardona), per A. Clariana, J. Rosaura, S. Vives i C. Garcia. - Av. del Daví (Sant Llorenç del Munt), per J. Farrés, F. Segura, V. Flaquer, J. Ortega, M. Canyameres, M. Comellas, A. Carles, M. Flaquer i F. Romera.
- 27: Pràctiques exteriors a les Foradades (Obac), per A. Buil, X. Badiella i E. Badiella.
- 28 al 30: Graller Gran del Corralot (Montsec), per M. Canyameres, J. Centelles, J. Indurain, X. Badiella i E. Badiella. - Cova Cubilar de la Manzana (Cotiella-Osca), per P. Pèrez, F. Garza i J. Ortega.
- 29: Av. del GIEM (Tarragona) per J. Rosaura, S. Vives, A. Clariana i O. Escolà. - Av. del Tortosí i Av. de la Brega (Obac), per A. Casamada, F. Segura, V. Flaquer, J. Farrés i amics.

DECORACIÓ

ELLSA, S. A.

Ctra. Martorell, 58

Telèfon 788 14 88

CAMISERIA I CONFECCIONS

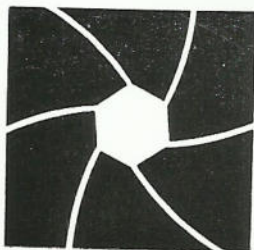
ORLEY

de VÍDUA PRAT

Sant, Pere, 29

TERRASSA

Telèfon 788 55 51

FOTOGRAFIA
INDUSTRIAL
Y PUBLICITARIA

**VIRGILI
VERA**

VALLPARADIS, 113/115
TELF. 782 41 52
ESTUDIO 298 95 39
TERRASSA

deportes
ALPINOS

INTERSPORT

TERRASSA

Rutlla, 31

Tel. 782 40 69

SABADELL

Rambla del Caudillo, 116

Tel. 715 20 35

Ctr. N. 150. Km. 14,700

Sport Center

FOTOS

francino

Major, 9

Telèfon 782 28 33

TERRASSA